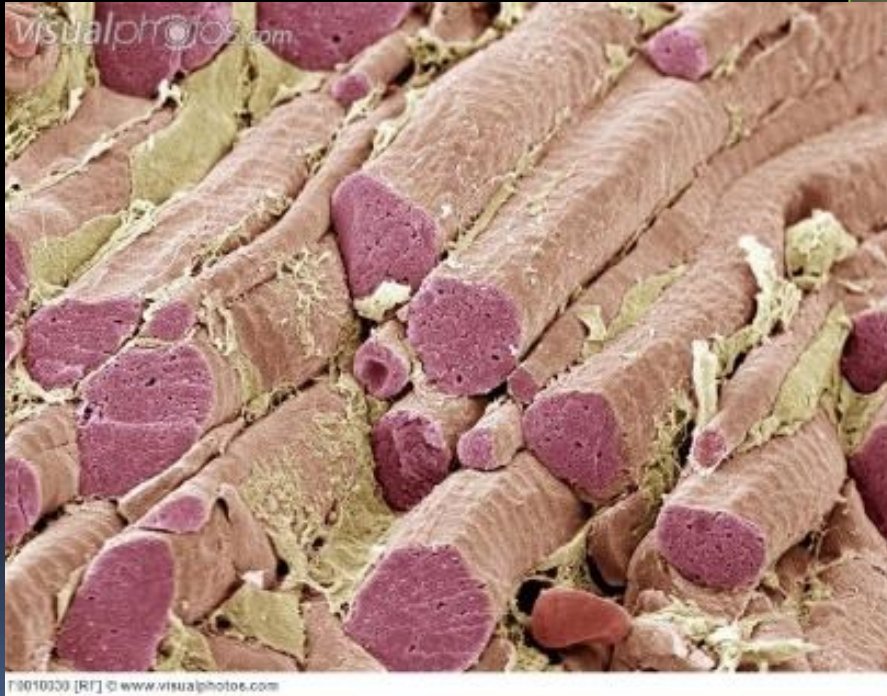
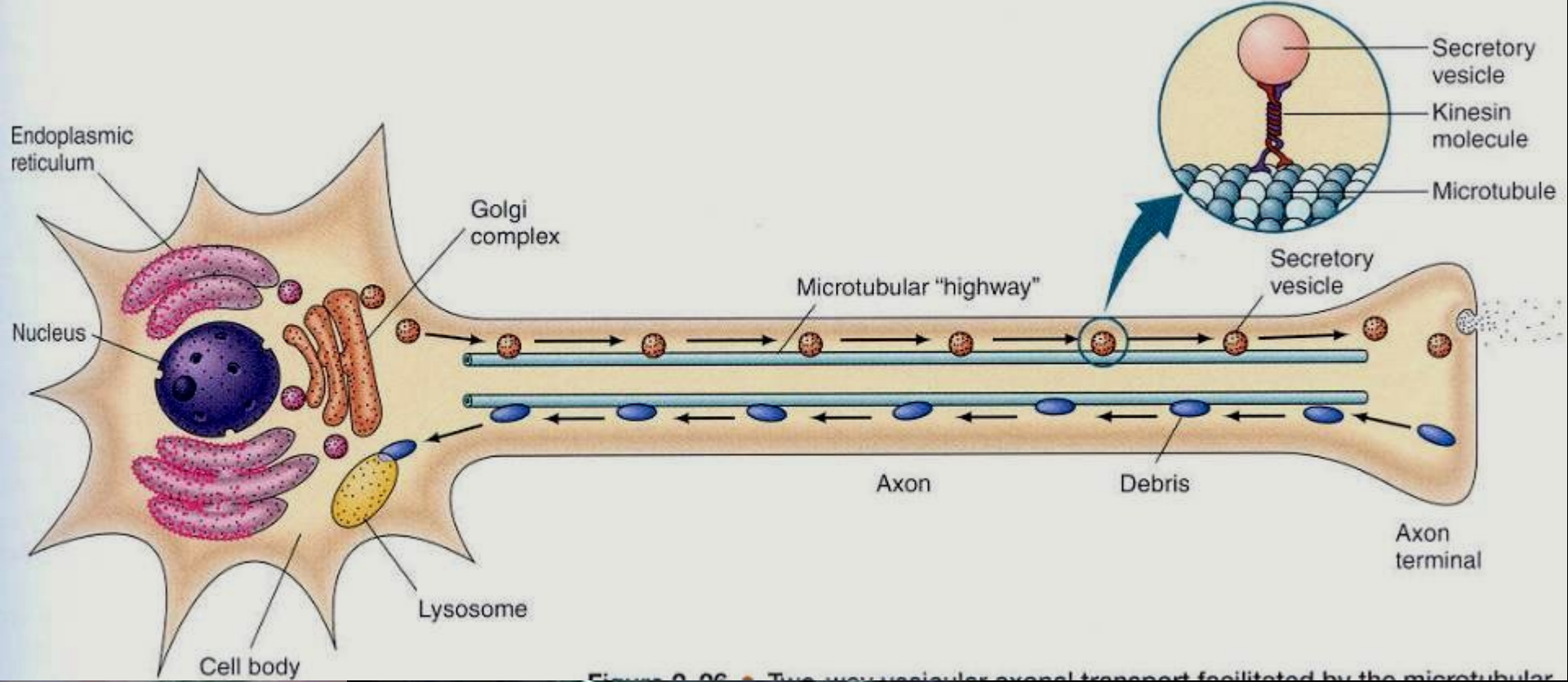

Pohyb a svaly

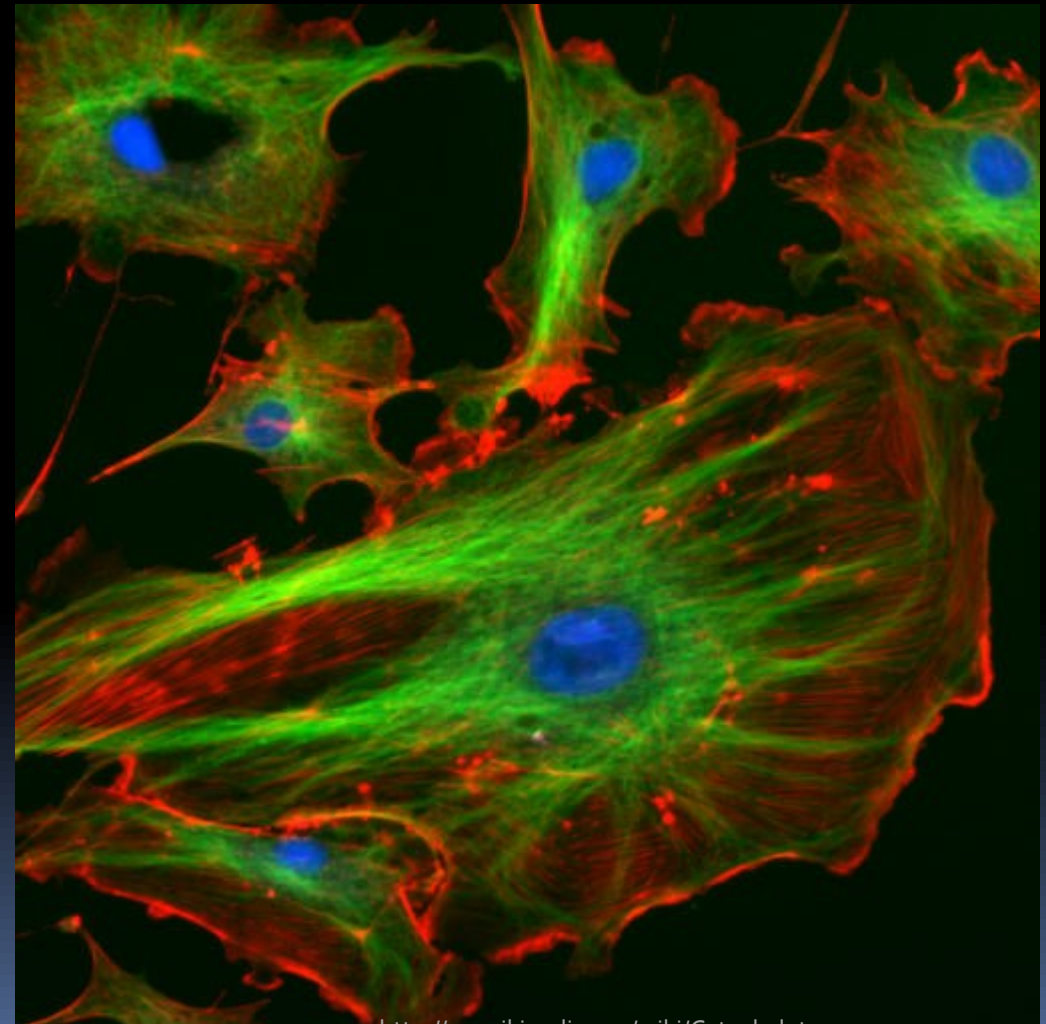
Jeden ze základních rysů
života.

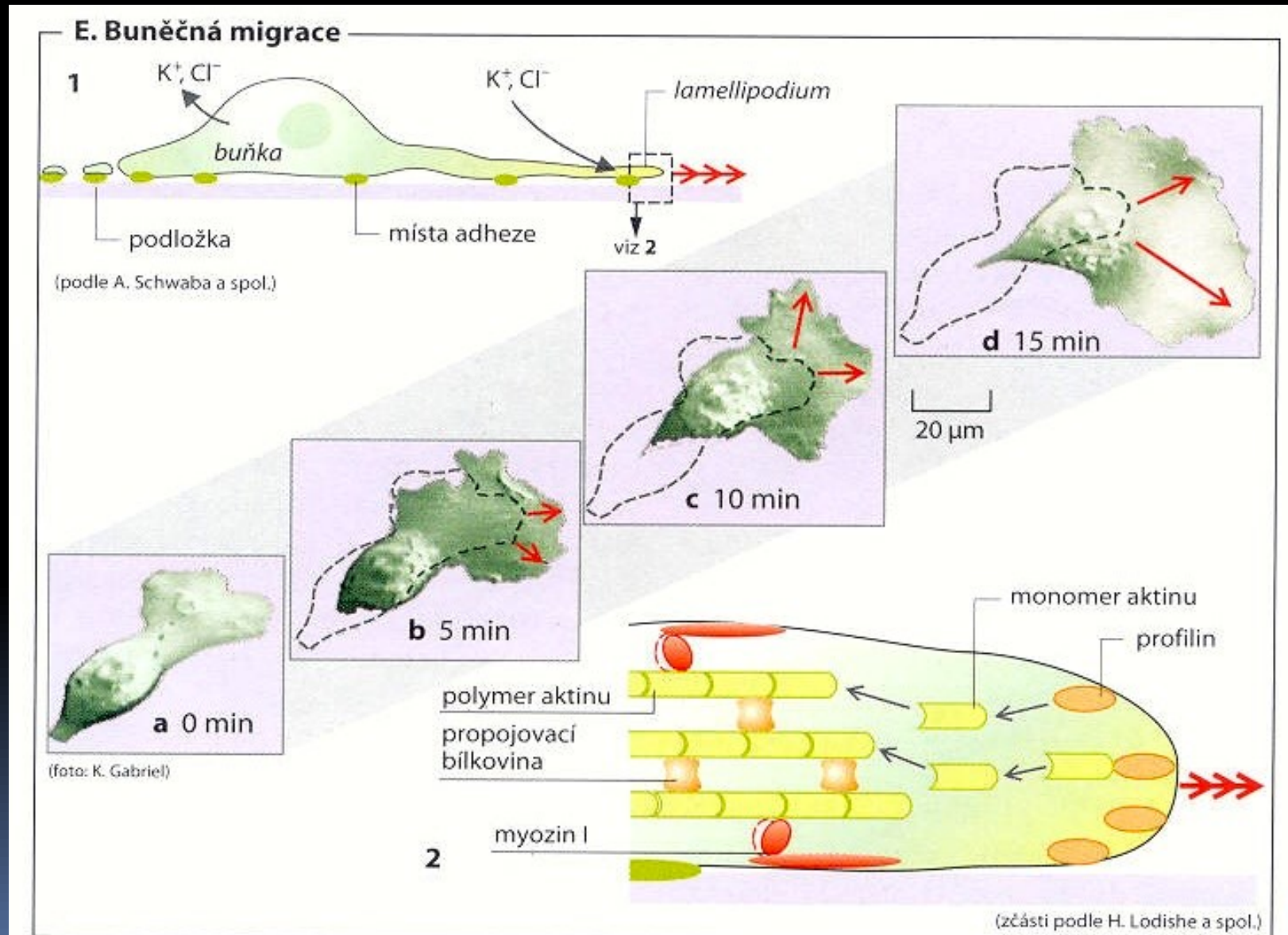
Pohyb v buňce je možný díky cytoskeletu.

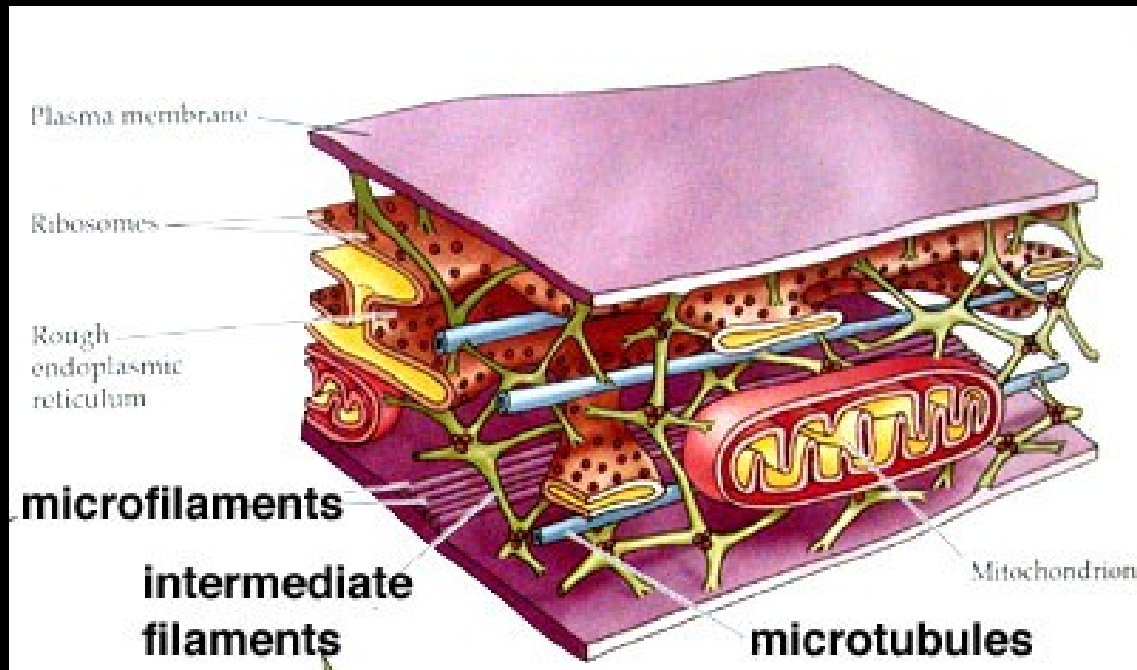
Pohyb celých buněk zajišťuje
cytoskelet => bez cytoskeletu není
aktivní pohyb

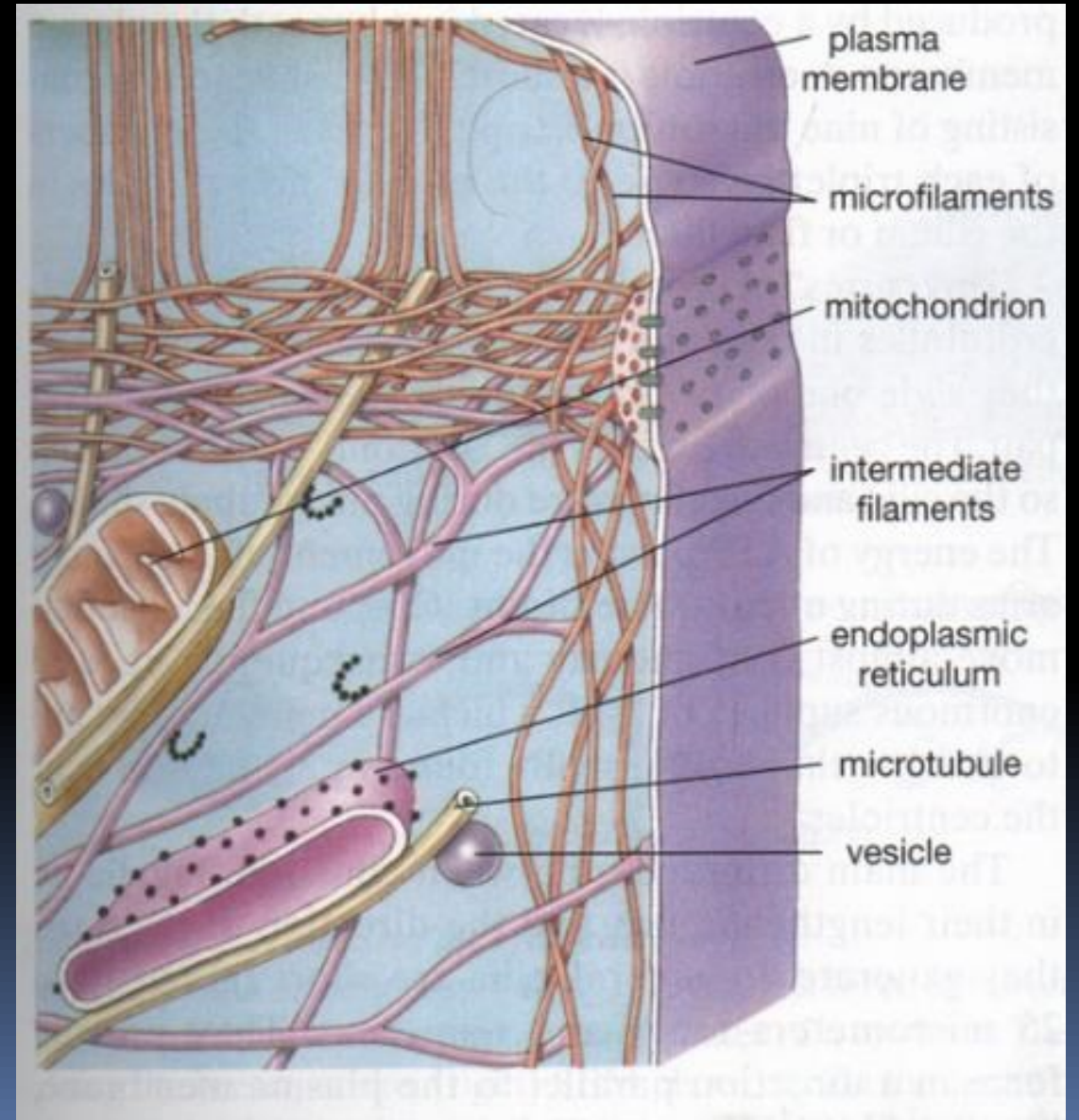
Améboidní pohyb a úloha mikrofilament

Cytoskelet

3 typy filament

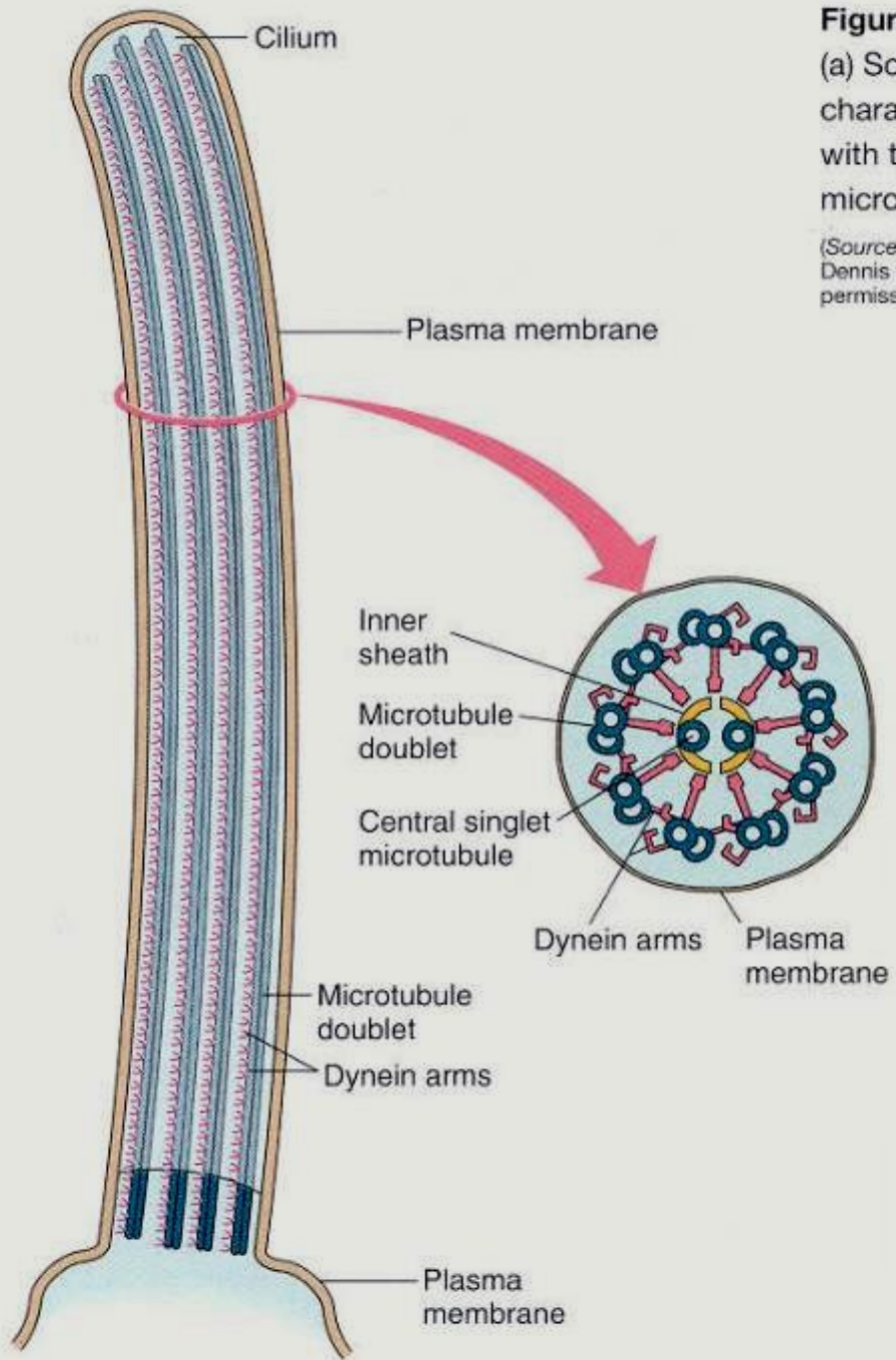

Figure 2-27 • Internal structure of cilia and flagella.
 (a) Schematic diagram of a cilium in cross-section showing characteristic "nine plus two" arrangement of microtubules with the dynein arms and other accessory proteins. (b) Electron micrograph of numerous cilia in cross-section.

(Source: Adapted from *Molecular Biology of the Cell*, Fig. 10-27, p. 565 by Bruce Alberts, Dennis Bray, Julian Lewis, Martin Raff, Keith Roberts, and James D. Watson. Reprinted with permission of Garland Science/Taylor & Francis Books, Inc.)

Mikrotubulární struktura řasinky, brvy – cilie a bičíku, brvy - flagellum

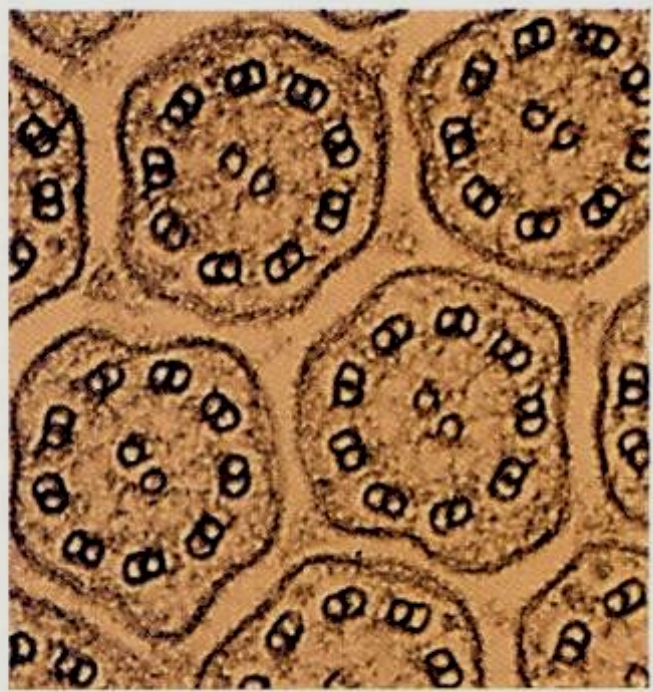
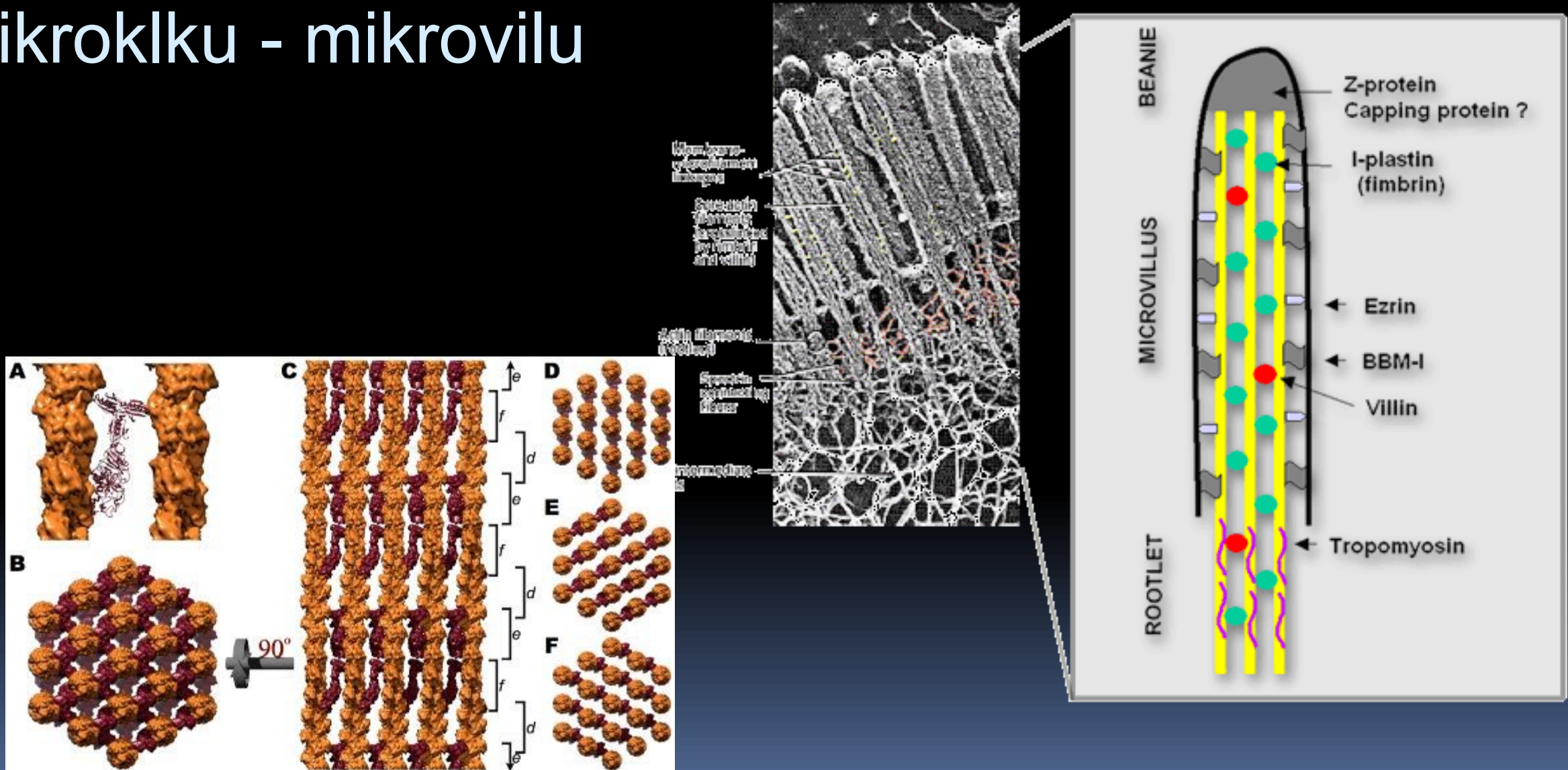

Photo: © David M. Phillips/Visuals Unlimited

(a)

(b)

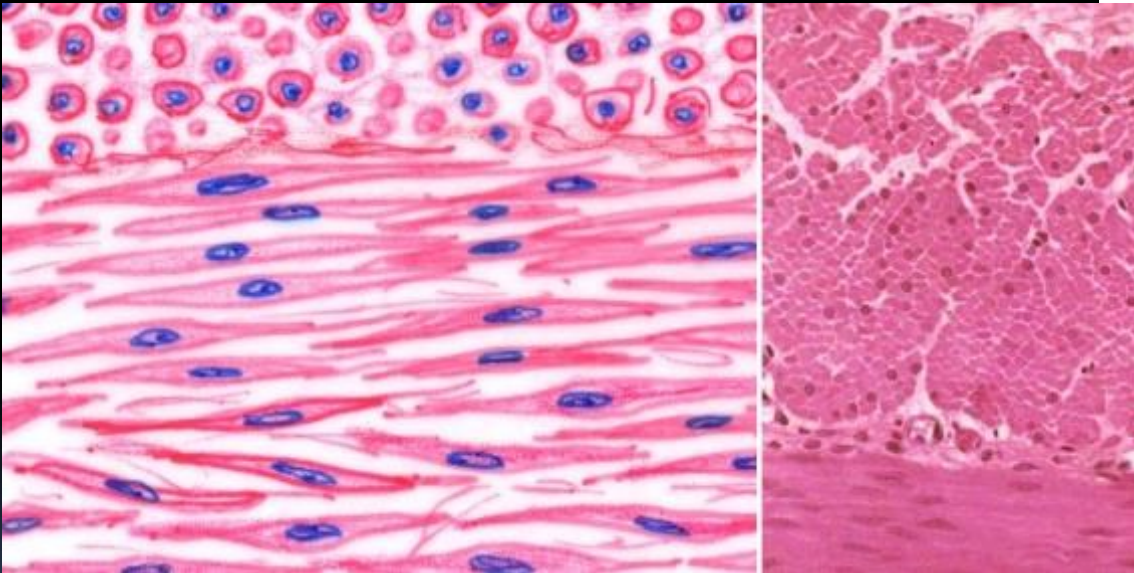
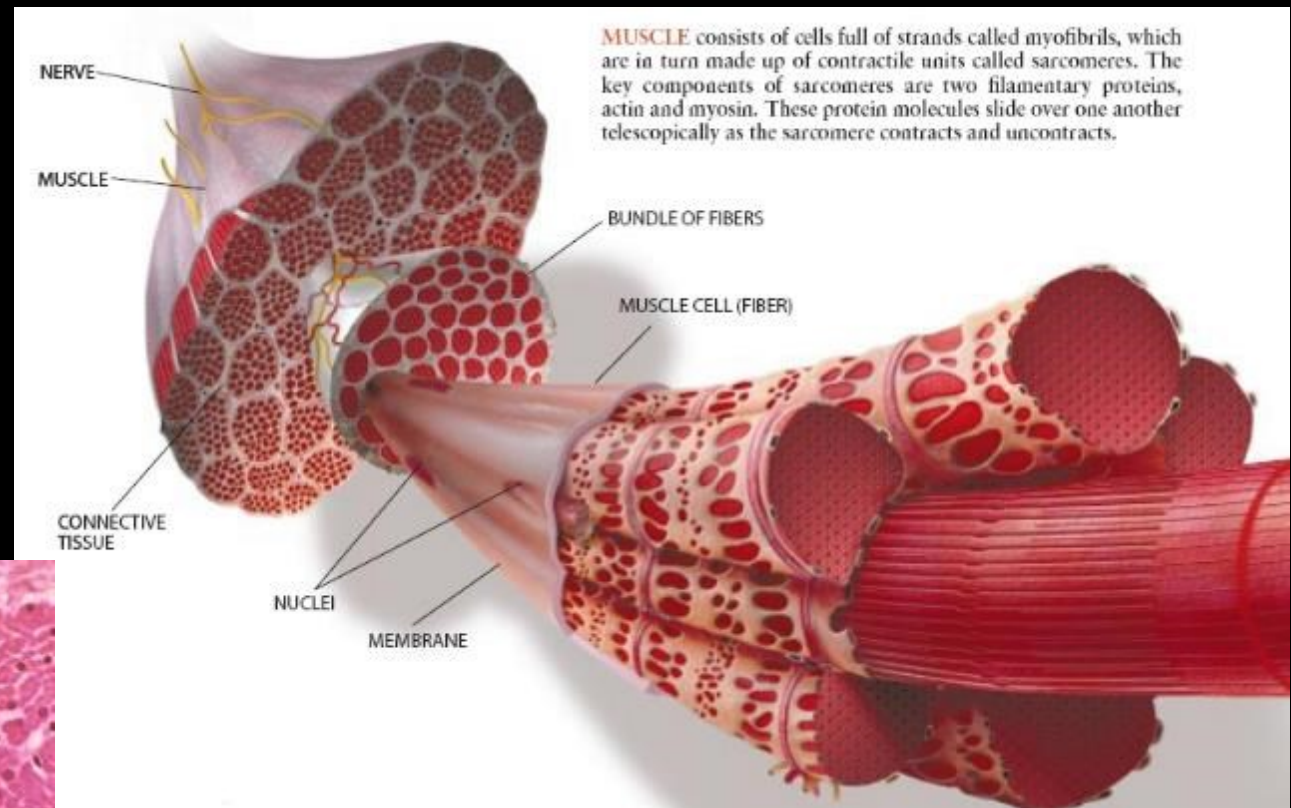
Mikrofilamentární (aktinová) struktura střevního mikroklu - mikrovilu

<http://reasonandscience.heavenforum.org/t2143-the-dramatic-cellular-morphology-of-the-microvillar-cytoskeleton>

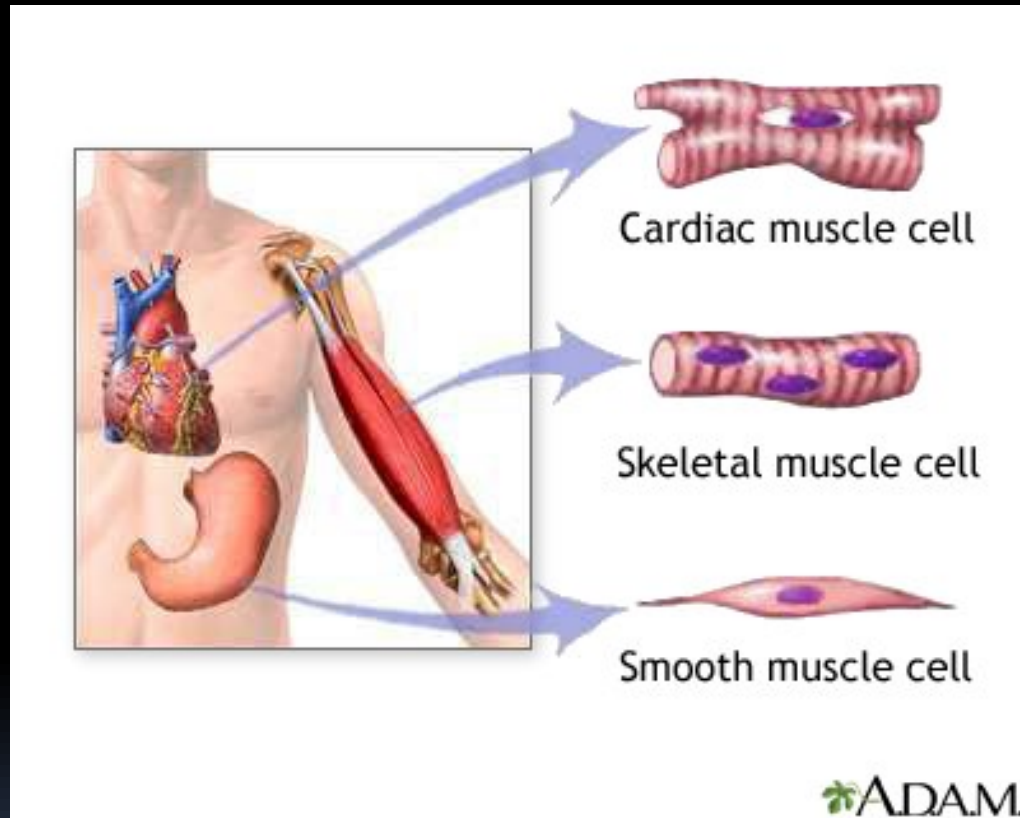
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Villin_cross-linked_core_bundle_microvilli.png

Svaly

Svaly využívají buněčného pohybového aparátu. Pohyb svalů a tedy i celých živočichů je možný díky uspořádané stažlivosti spolupracujících buněk.

Tři typy svalů

obratlovci

Cirkulace

Lokomoce

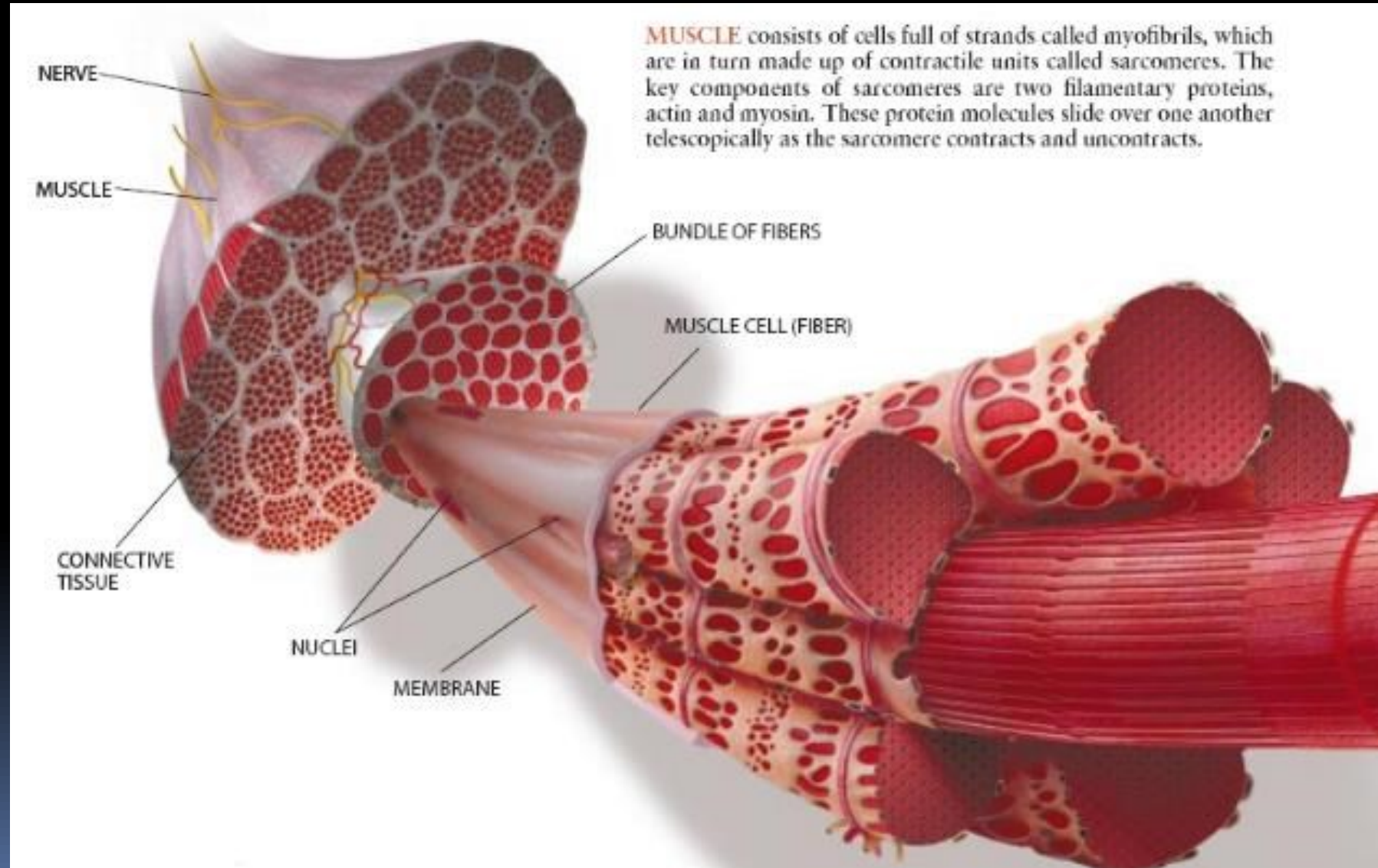
Vnitřní řízení

Neplatí u všech živočichů:

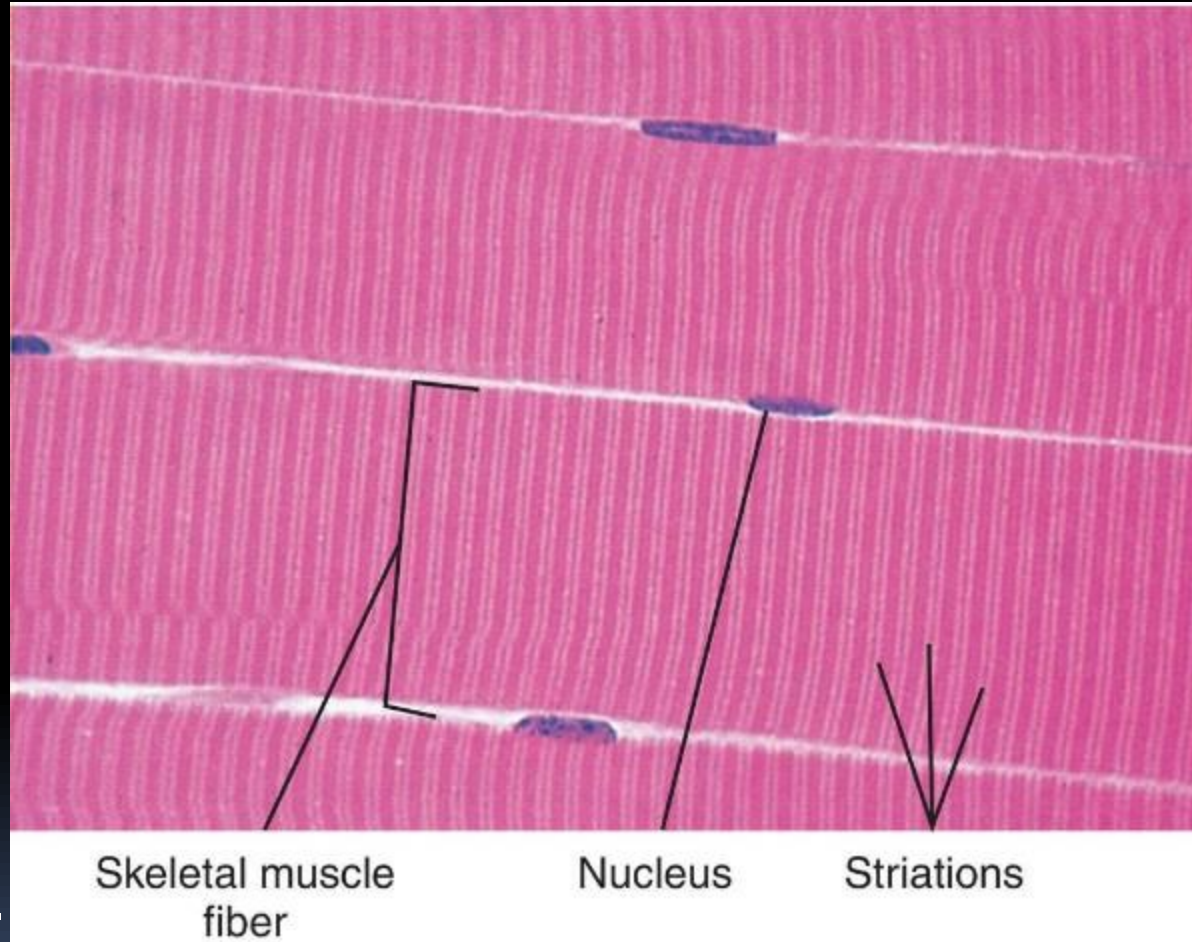
U měkkýšů pouze hladká svalovina.

U hmyzu pouze žíhaná.

Stavba kosterného svalu

Stavba kosterního svalu

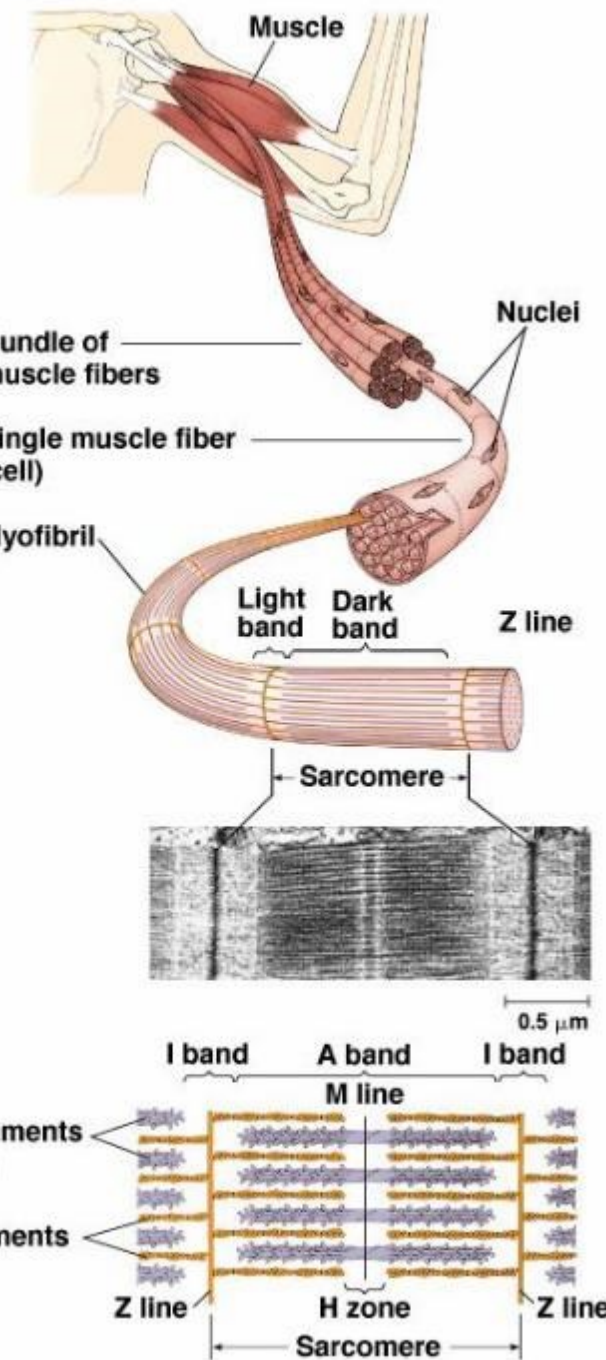

Proužkování svalu.

Myofibrily tvoří svalové vlákno (muscle fiber).

Cytoplasma vyplněna cytoskeletem.

Sarkomera – jednotkový úsek myofibrily

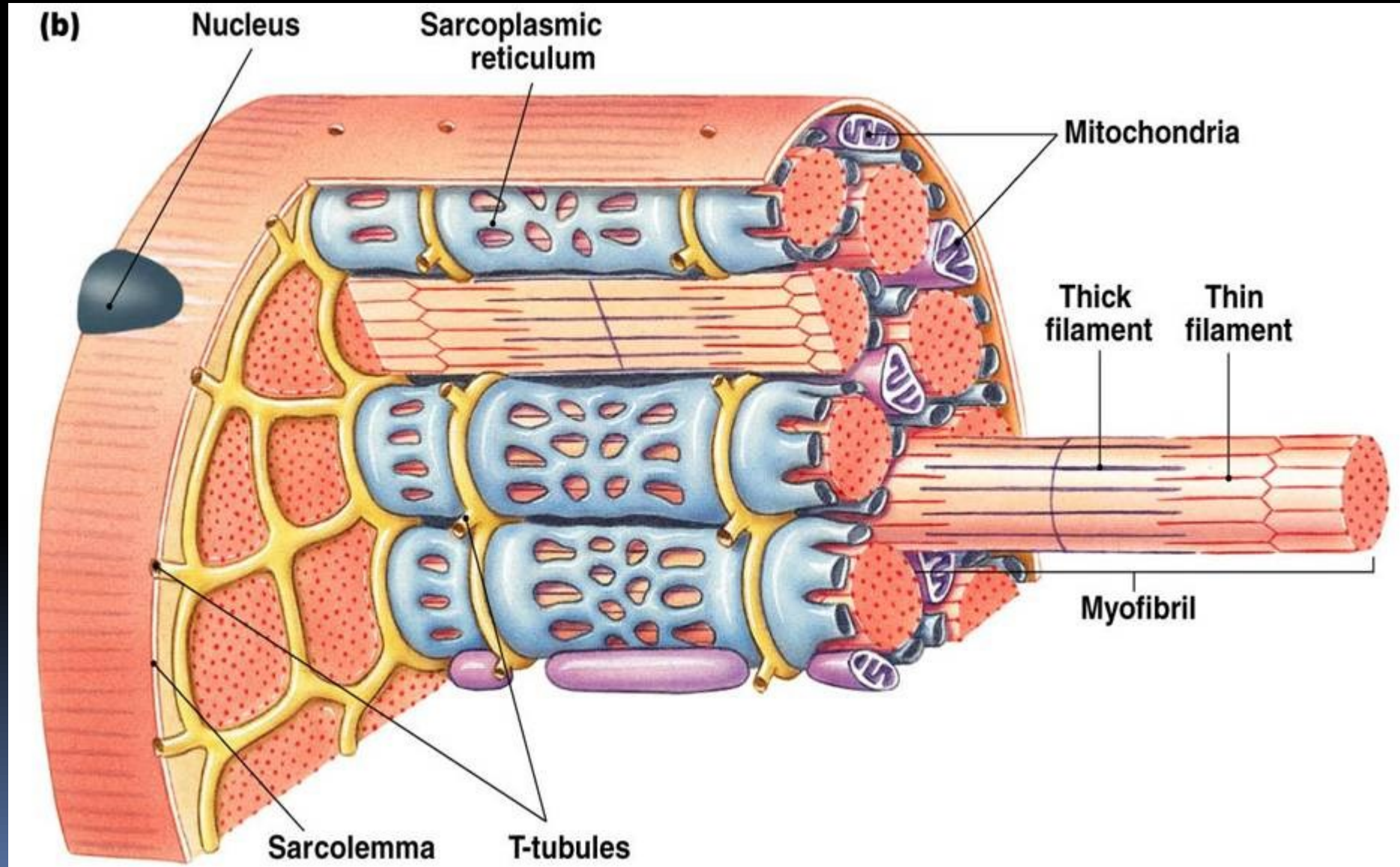

Stavba kosterního svalu – uvnitř vlákna

Mitochondrie - sarkozomy

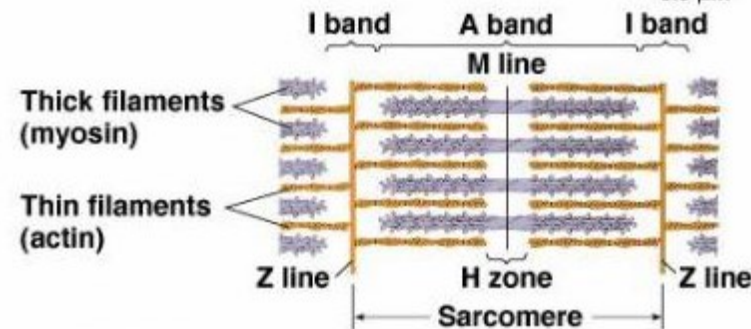
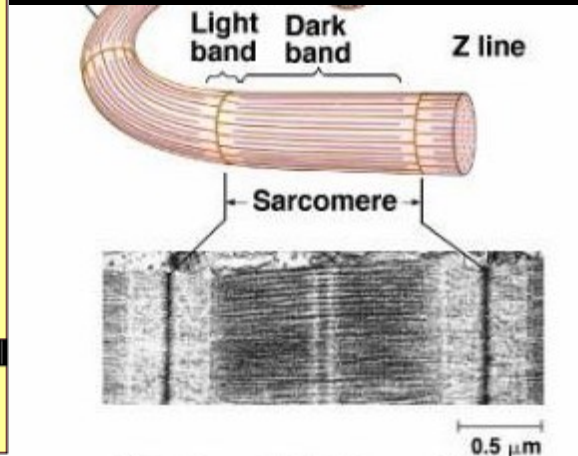
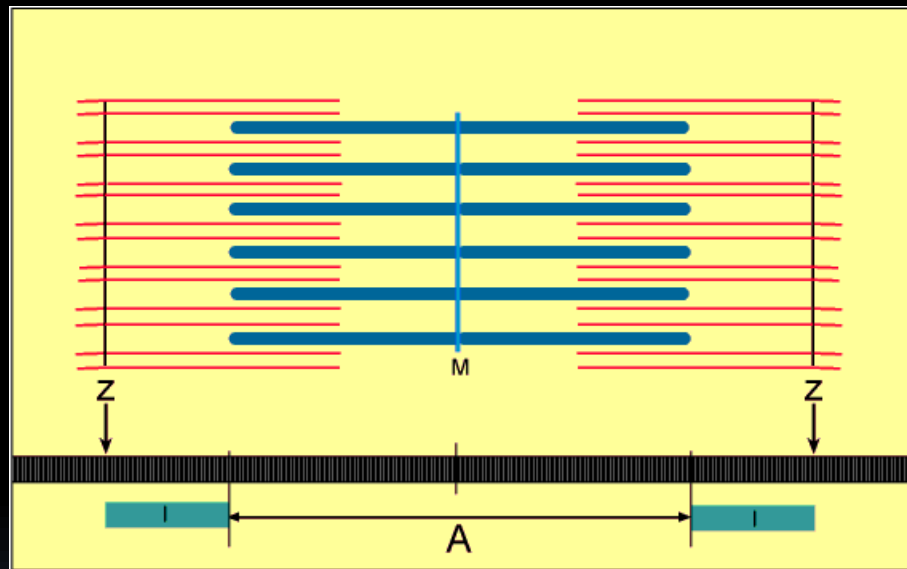
T tubuly vodivě propojují povrch vlákna s vnitřkem

L tubuly – SR (ER) jako zásobárna Ca citlivá na elektrické signály

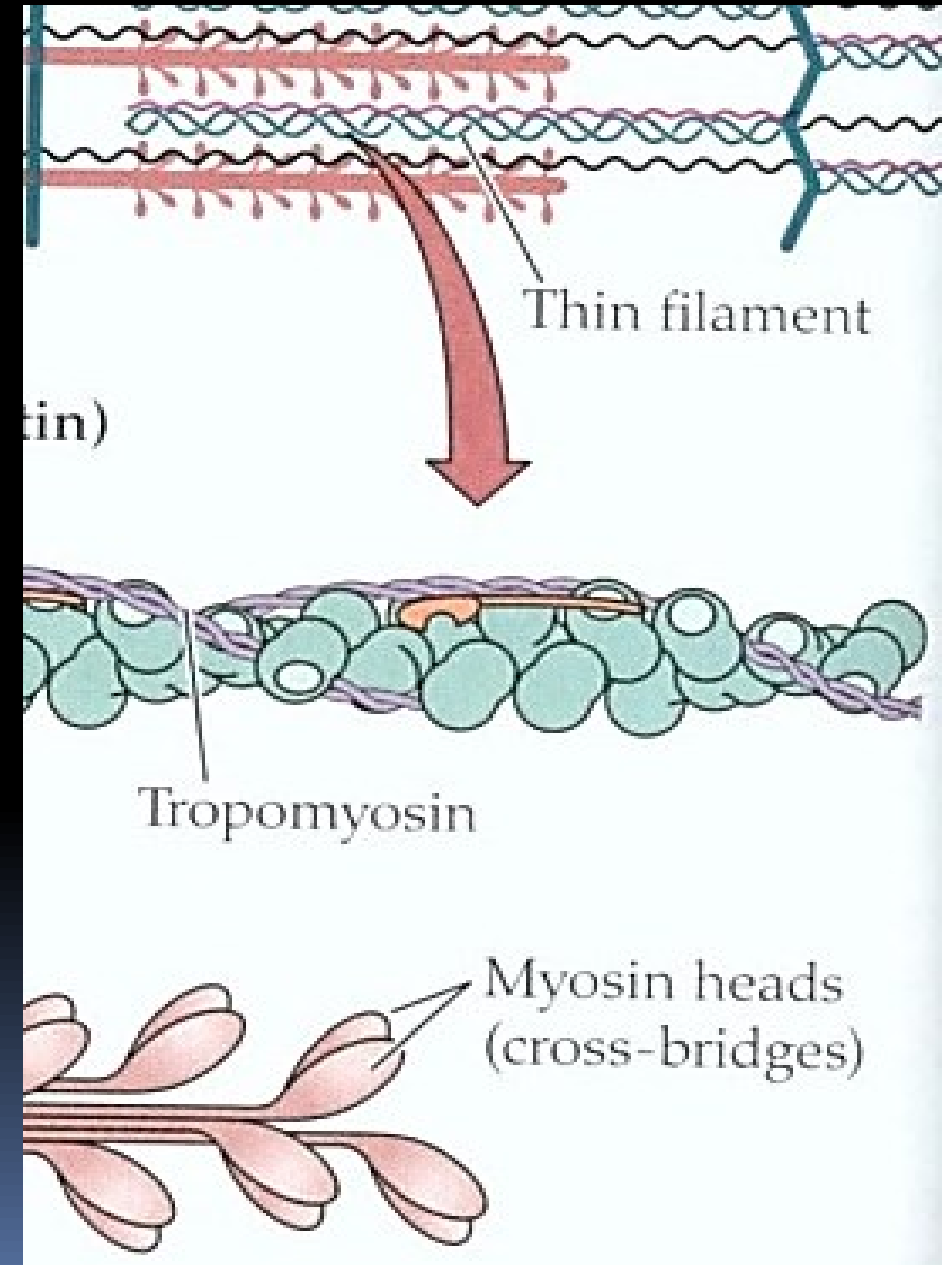

Stavba sarkomery

Součásti aktivní, pasivní,
regulační, elastické (titin)

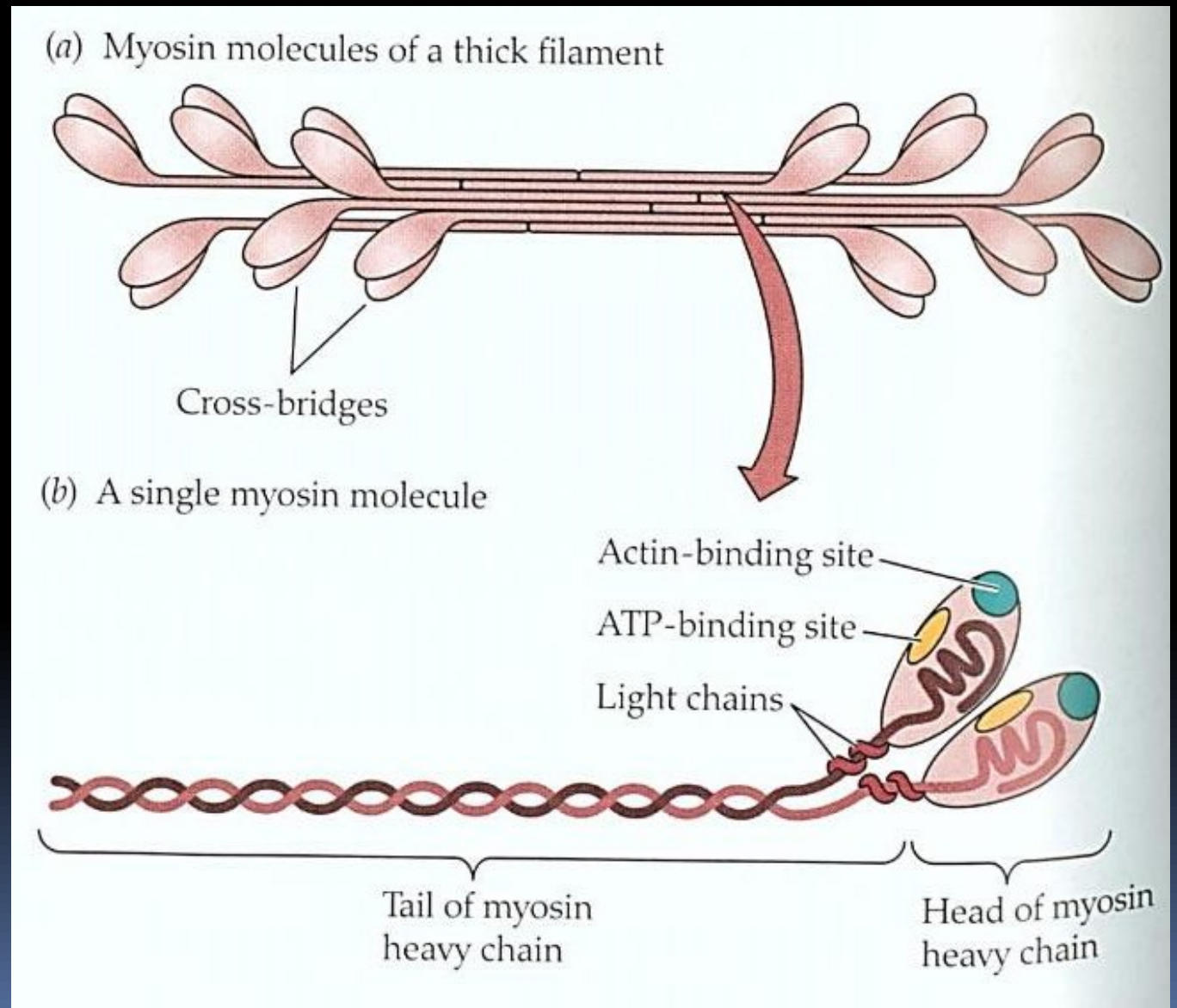

©1999 Addison Wesley Longman, Inc.

Stavba myozinového filamentu

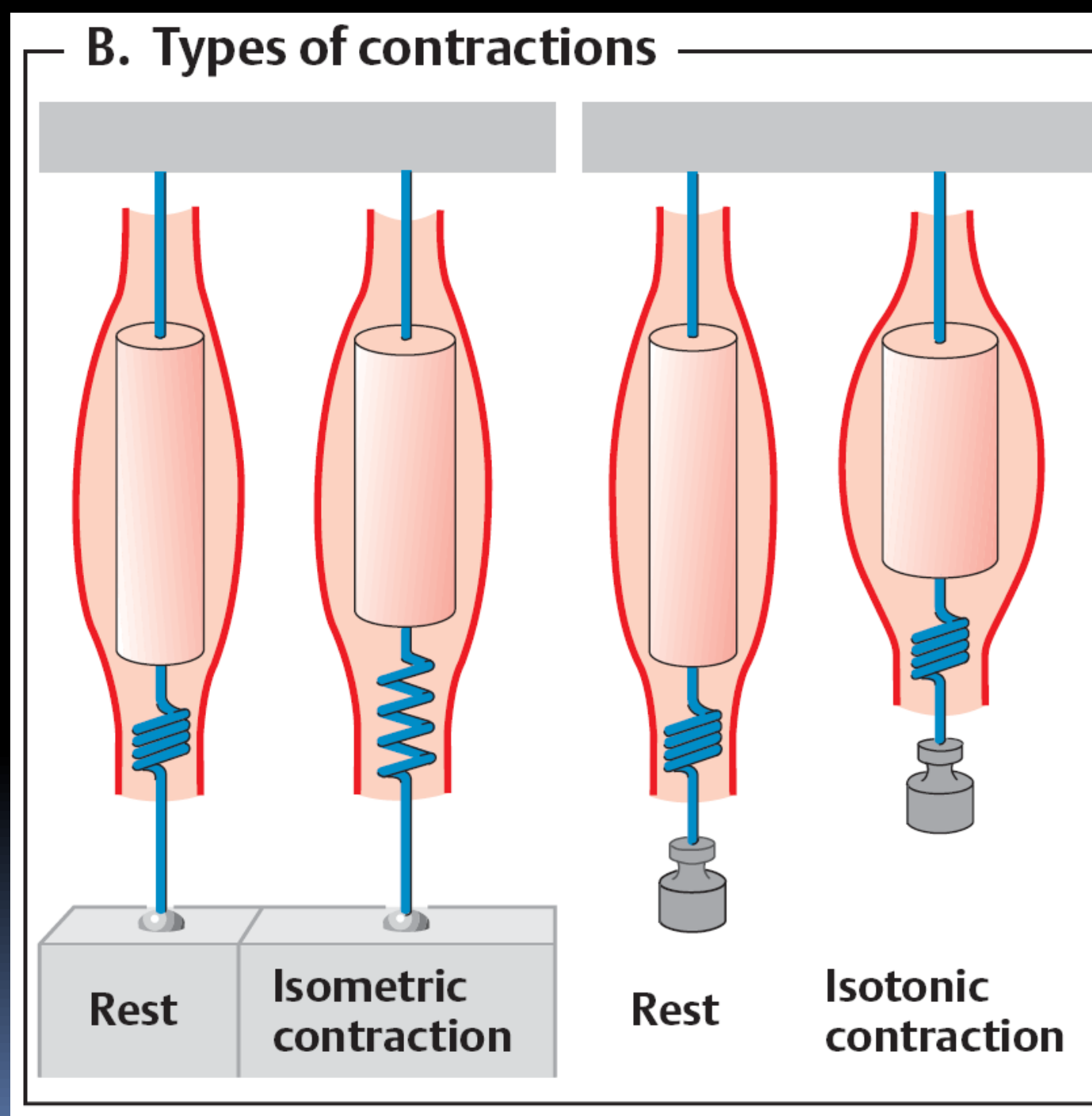
Myosinové hlavy mají dvě vazebná místa. Jedno pro ATP s ATPázovou aktivitou, druhé pro aktin.

Typy stahu

Izometrická a izotonická
kontrakce

Práce elastických
komponent

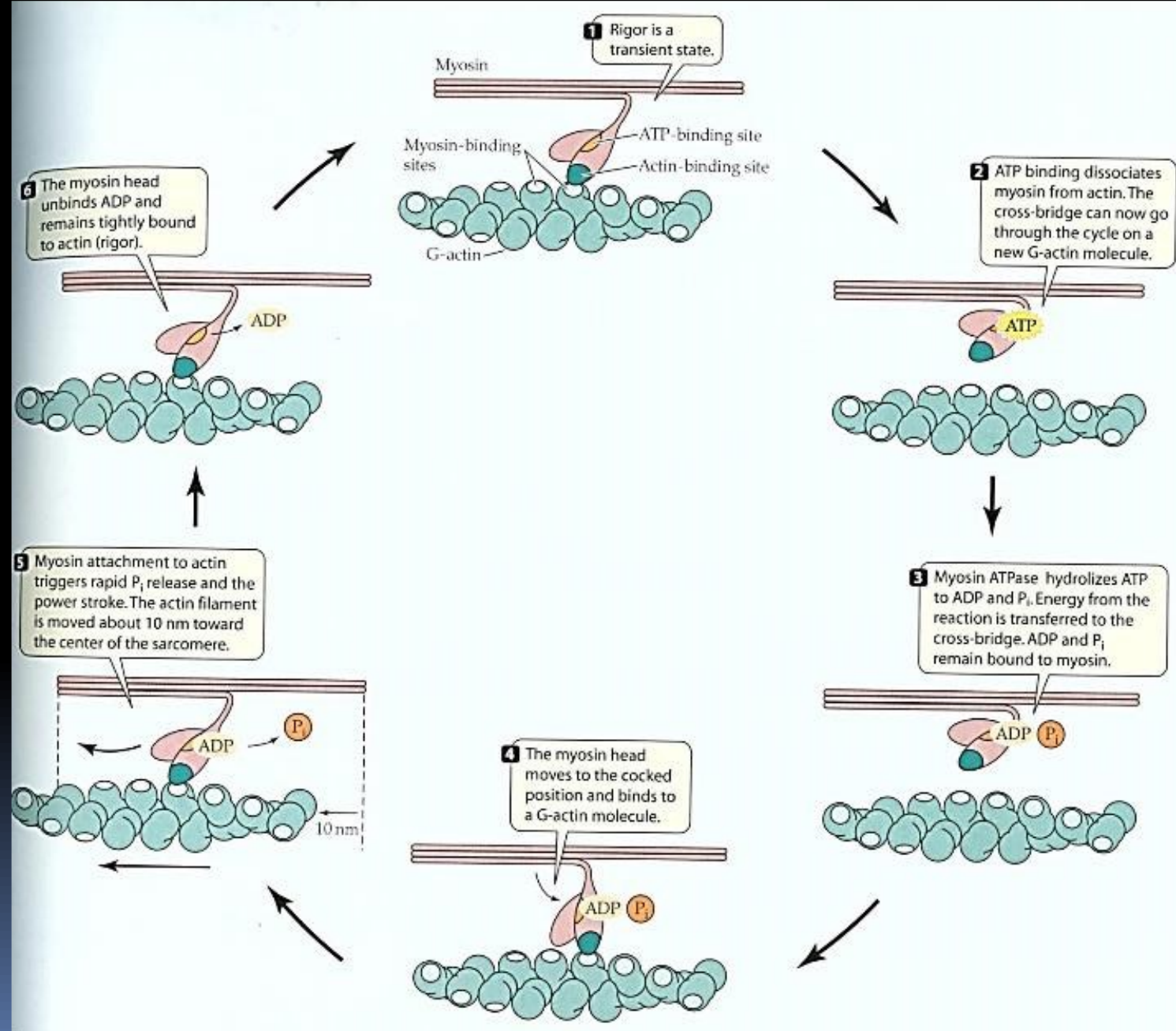
Cyklus stahu a úloha ATP

Odpojení myosinu od aktinu vyžaduje navázání ATP, čímž se změní konformace vazebného místa, ale není k tomu potřeba energie ATP.

Jak se hlava odpoutá od aktinu, hydrolyzuje ATP. Energie ATP vztyčí hlavu.

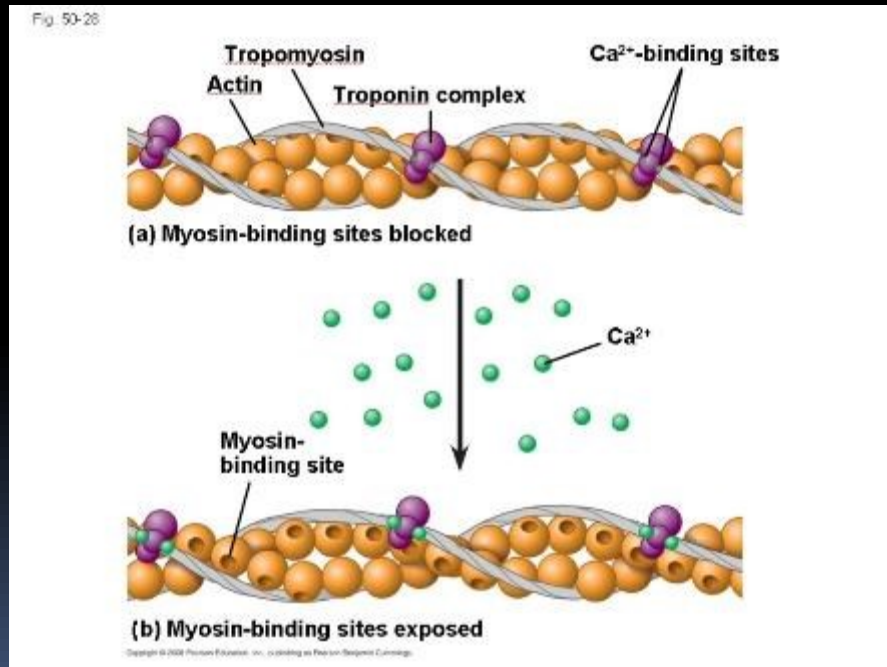
Setkání A a M uvolní P_i a sklápí se hlava. 10nm posun

ADP se odpojí, ale A a M zůstávají vázáni

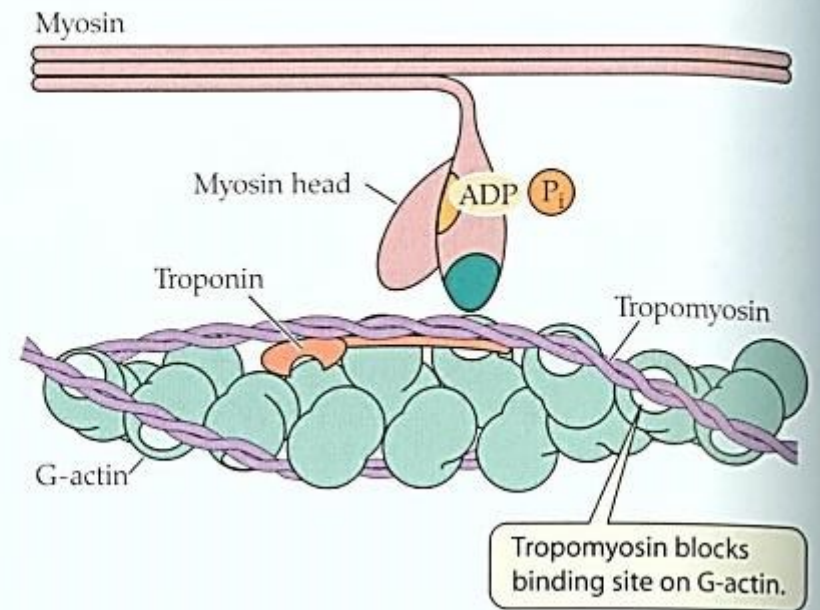
Ca spouští interakci myosinu s aktinem

Vápník iniciuje setkání Myosinu s Aktinem

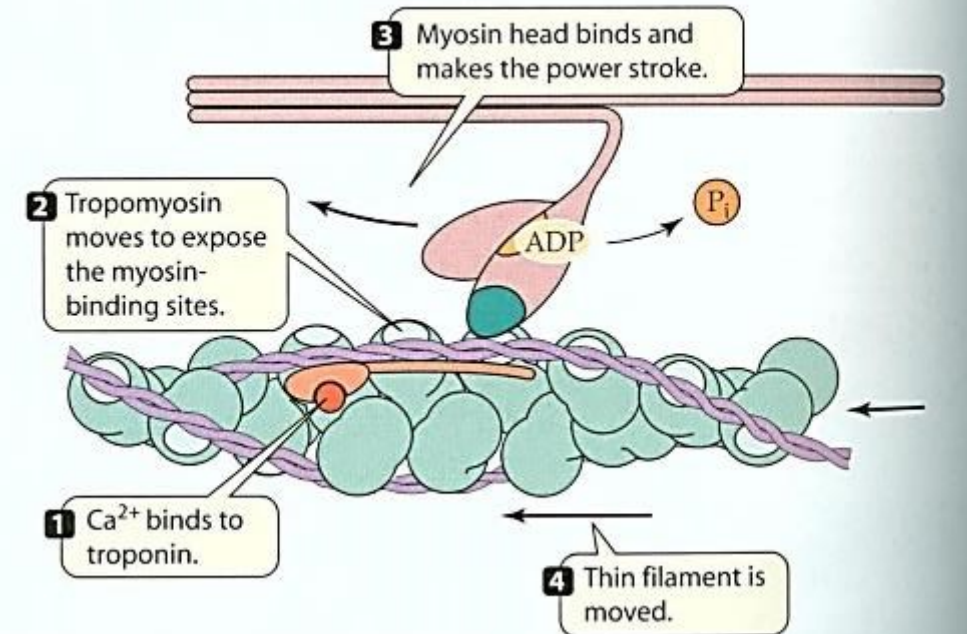

<https://www.youtube.com/watch?v=gJ309LfHQ3M>

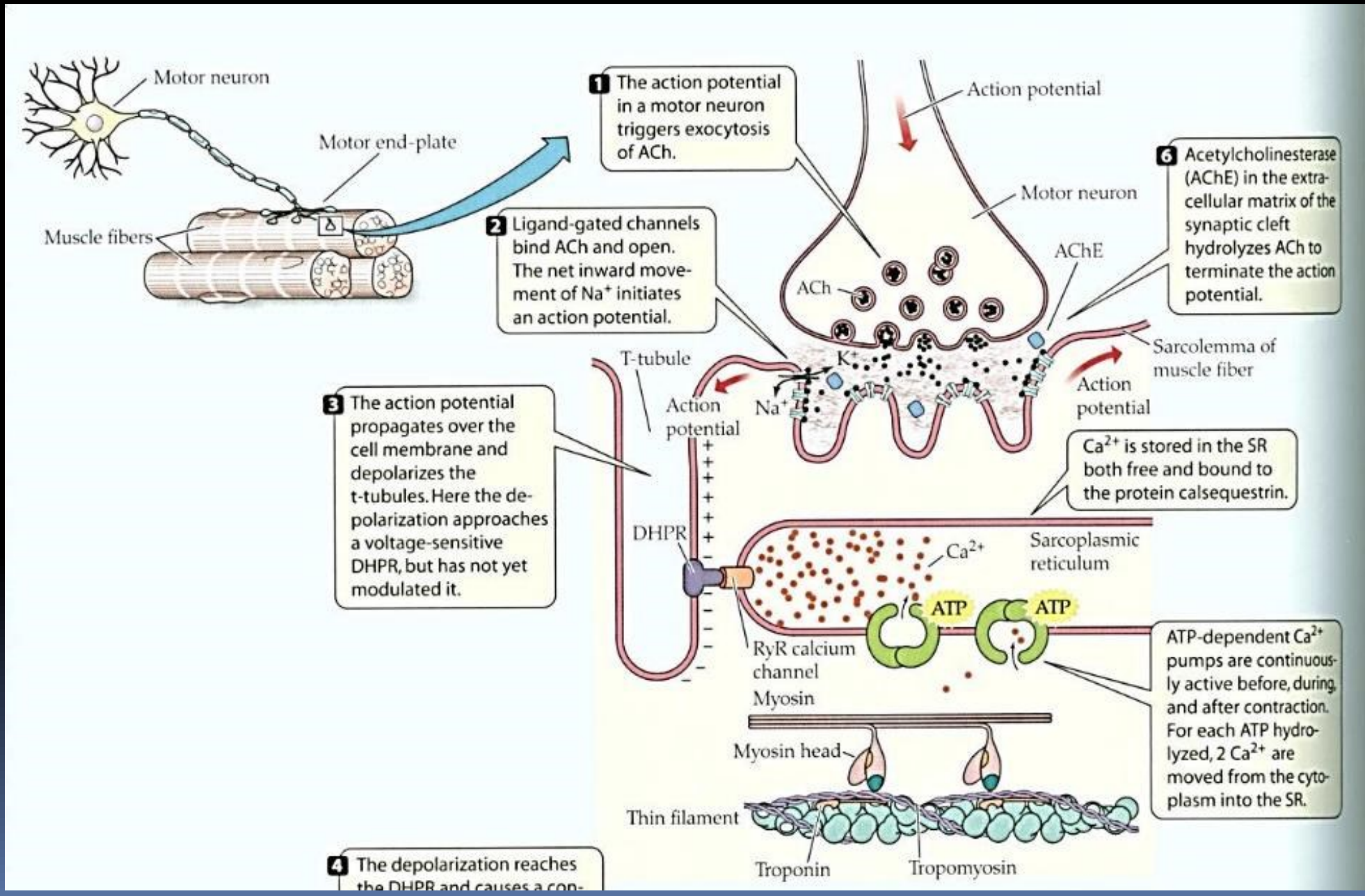
(a) No Ca^{2+} ions present in cytoplasm (relaxed)

(b) Ca^{2+} ions released from the sarcoplasmic reticulum

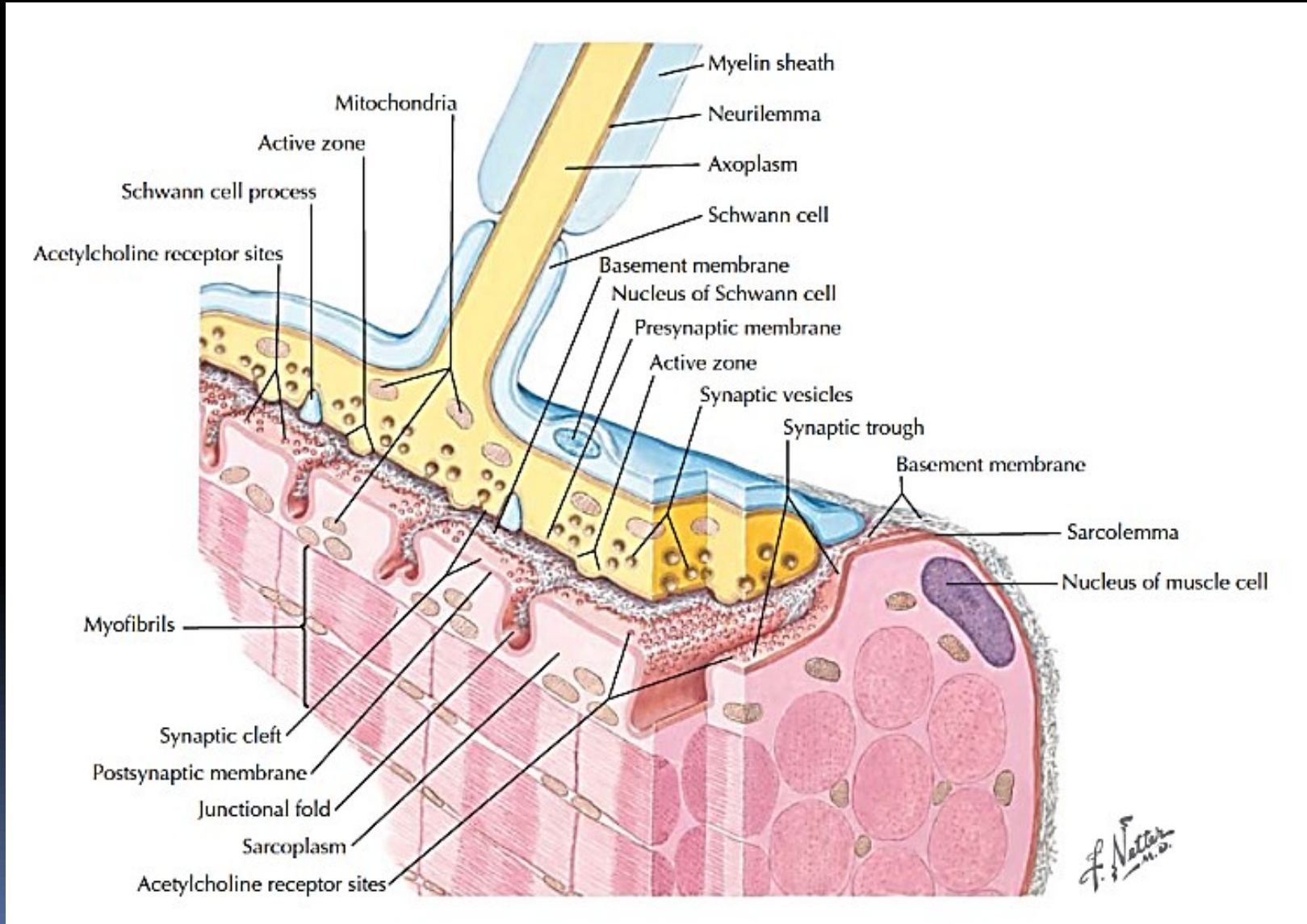

Spřažení excitace a kontrakce kosterního svalu

Spřažení excitace a kontrakce kosterního svalu

Nervosvalová ploténka:

Spřažení excitace a kontrakce kosterního svalu

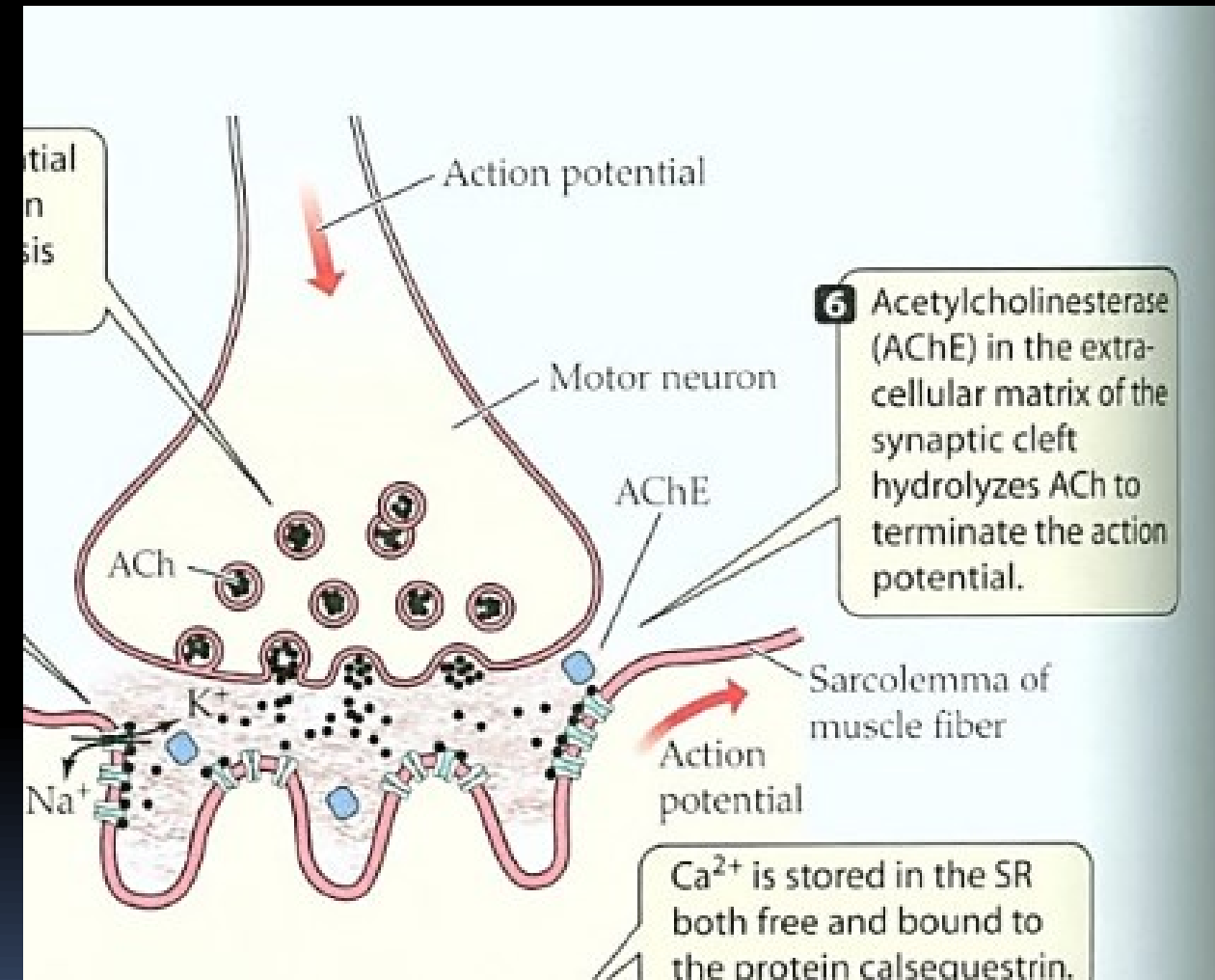
Nervosvalovou ploténku může zablokovat:

Kurare, hadí jedy – kompetitivní inhibice receptorů

Pesticidy – blokáda AChE

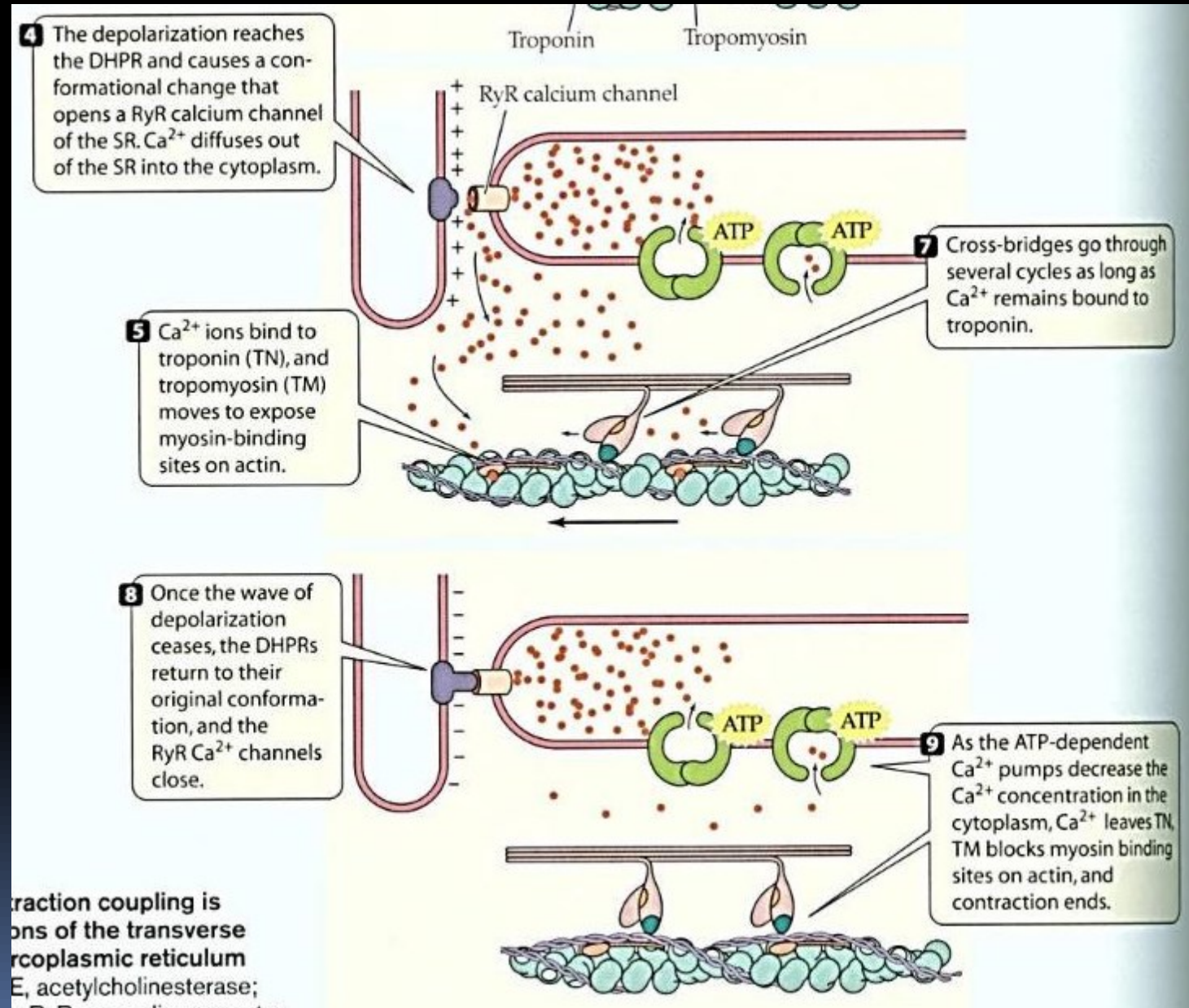
Botulin – rozpad proteinů vezikulární exocytózy

Ionotropní řízení:
Nervosvalová ploténka

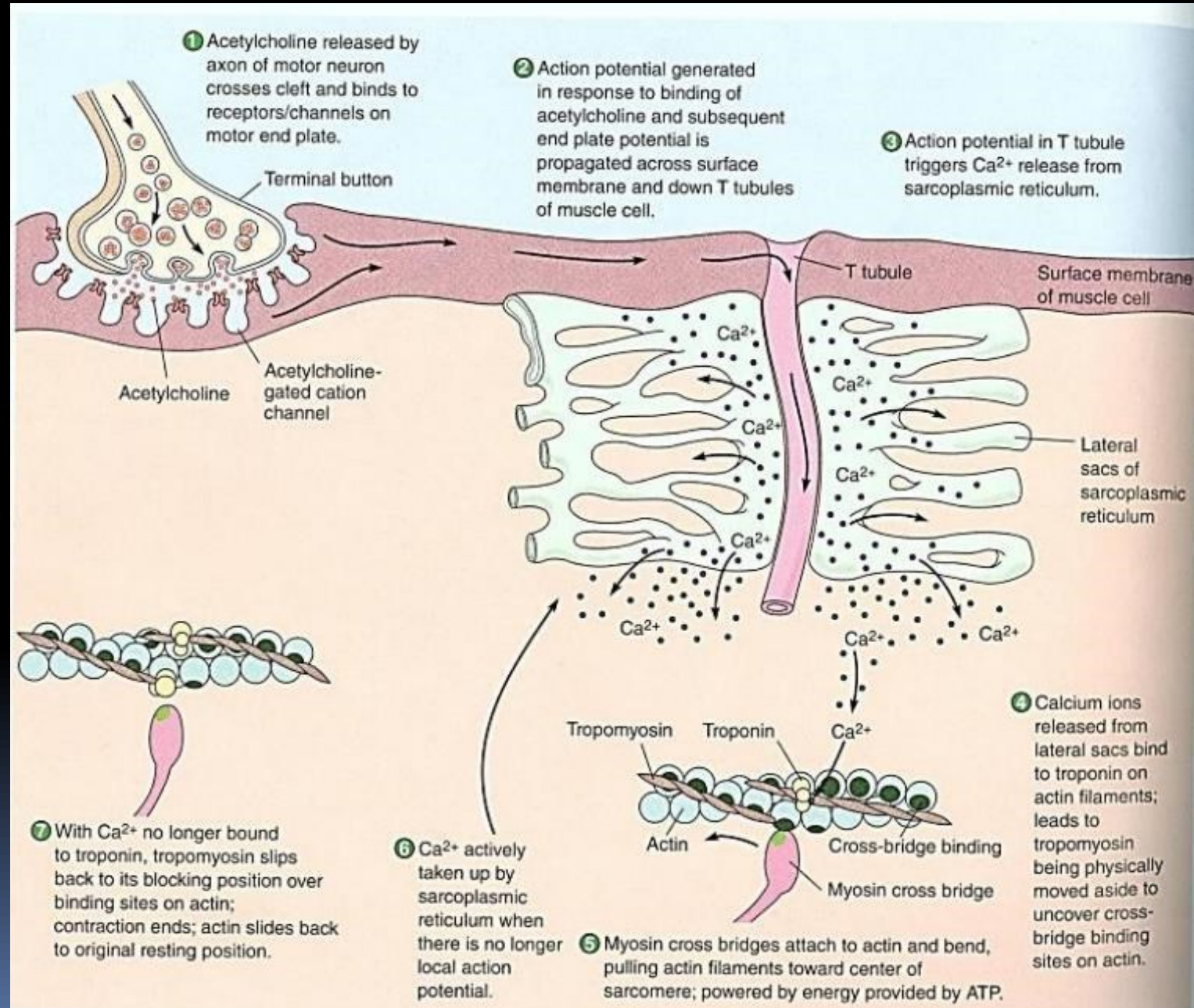
Spřažení excitace a kontrakce kosterního svalu

Vápníková regulace

Spřažení excitace a kontrakce kosterního svalu

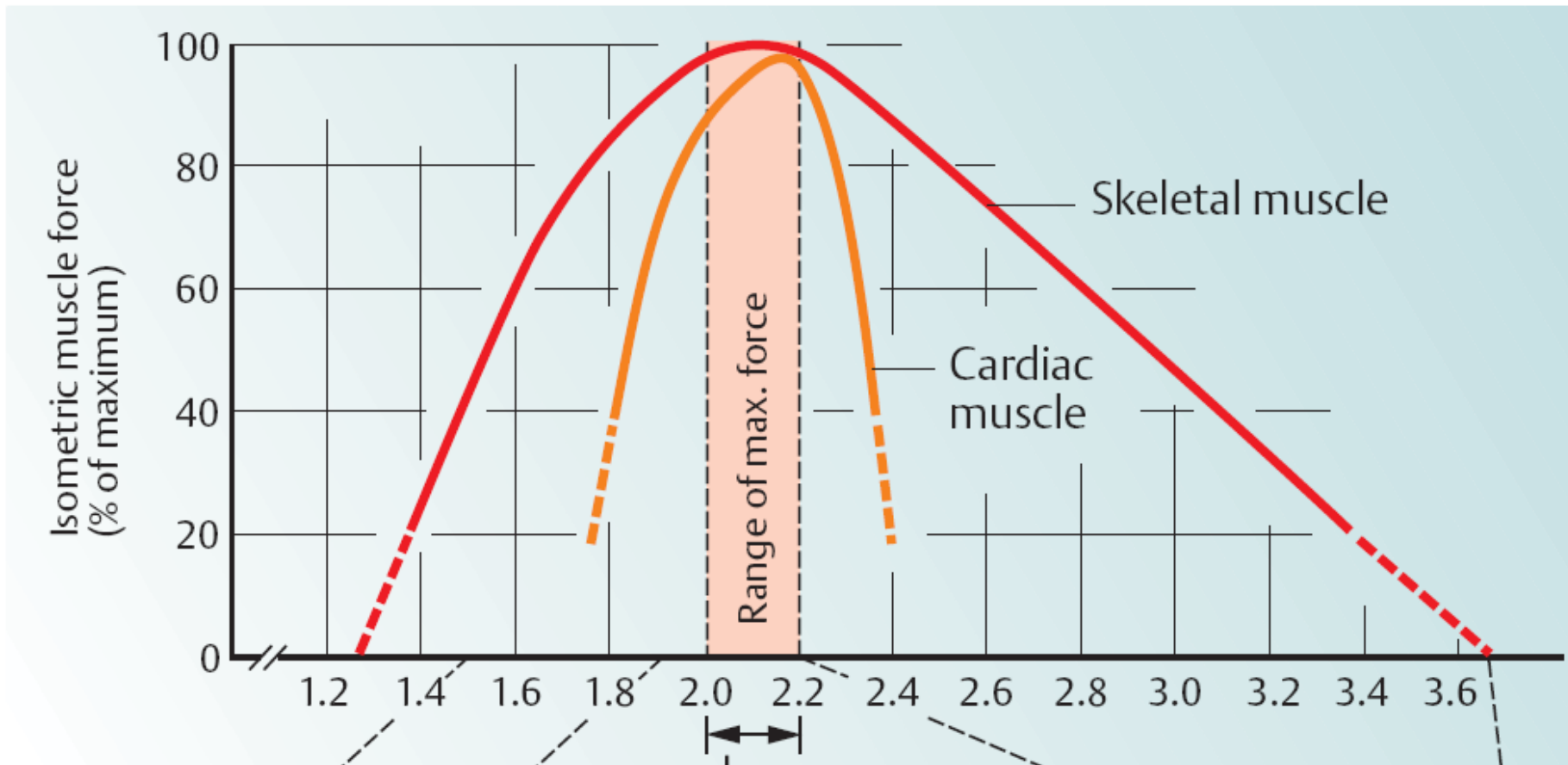
T tubuly se šíří AP do hloubky svalu

<https://www.youtube.com/watch?v=7oDyJwwFnkU&t=11s>

Délka a síla

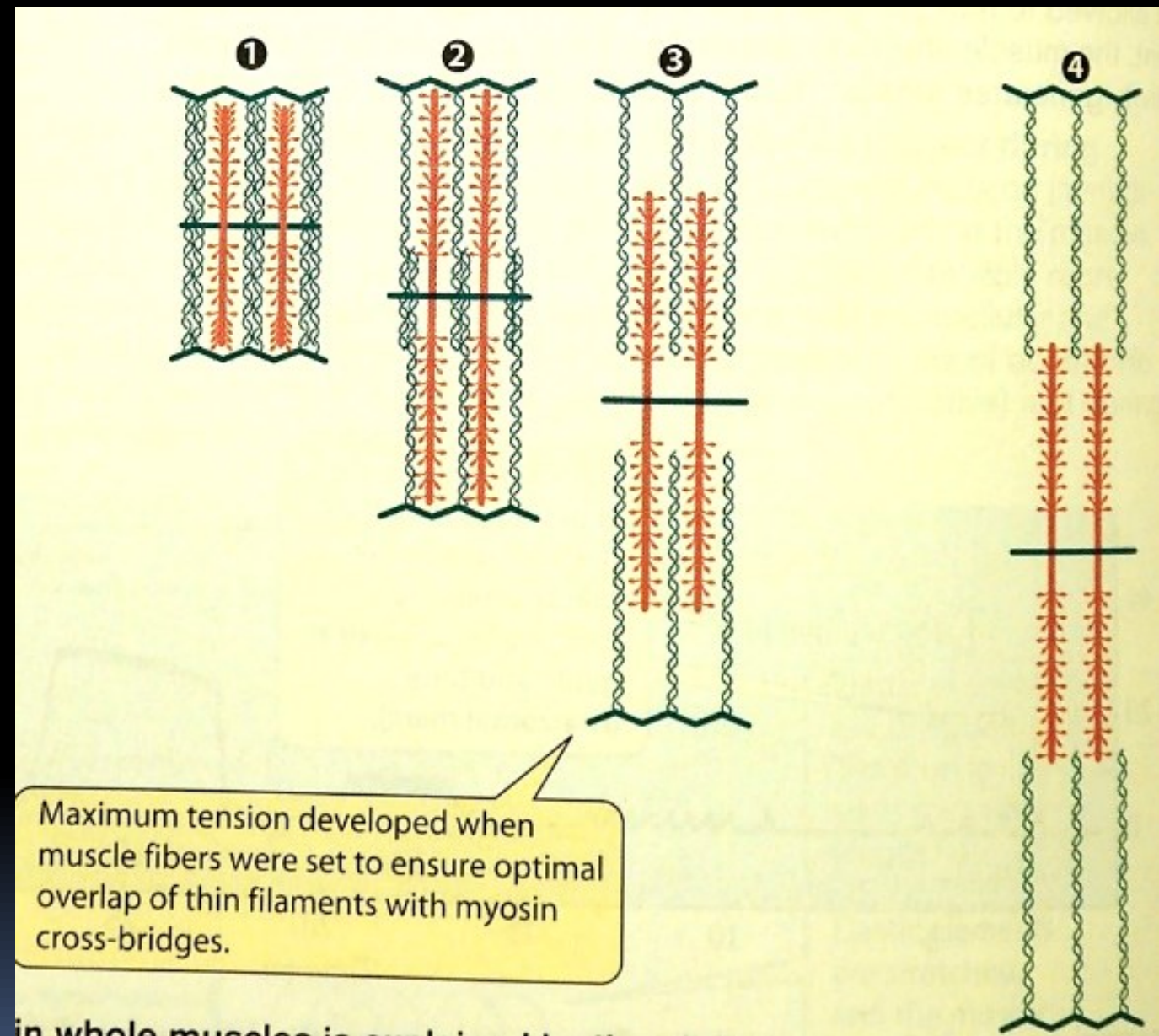
C. Isometric muscle force relative to sarcomere length

Největší sílu u izometrické kontrakce má sval uprostřed délky sarkomery

Délka a síla

Největší sílu má sval uprostřed délky sarkomery.

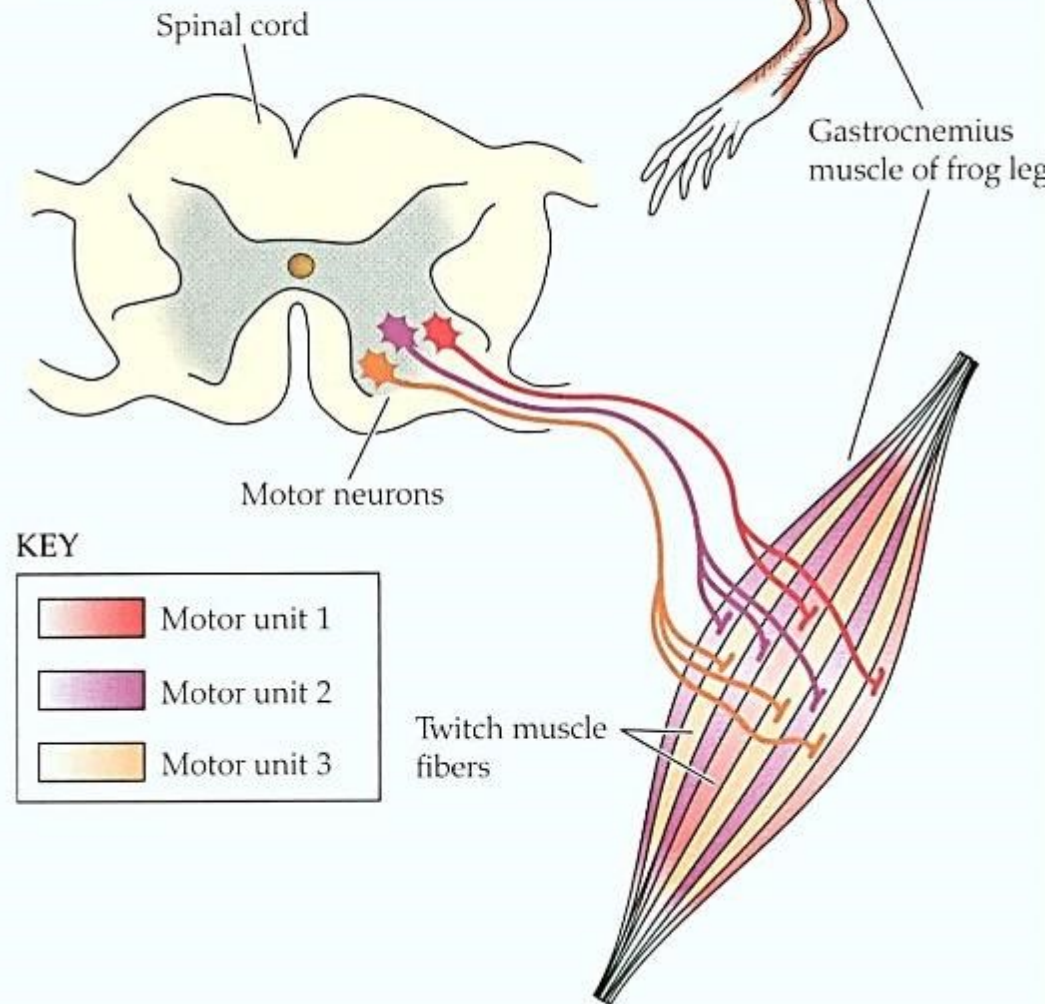

Řízení síly stahu – prostorová sumace. Odstupňovaná odpověď

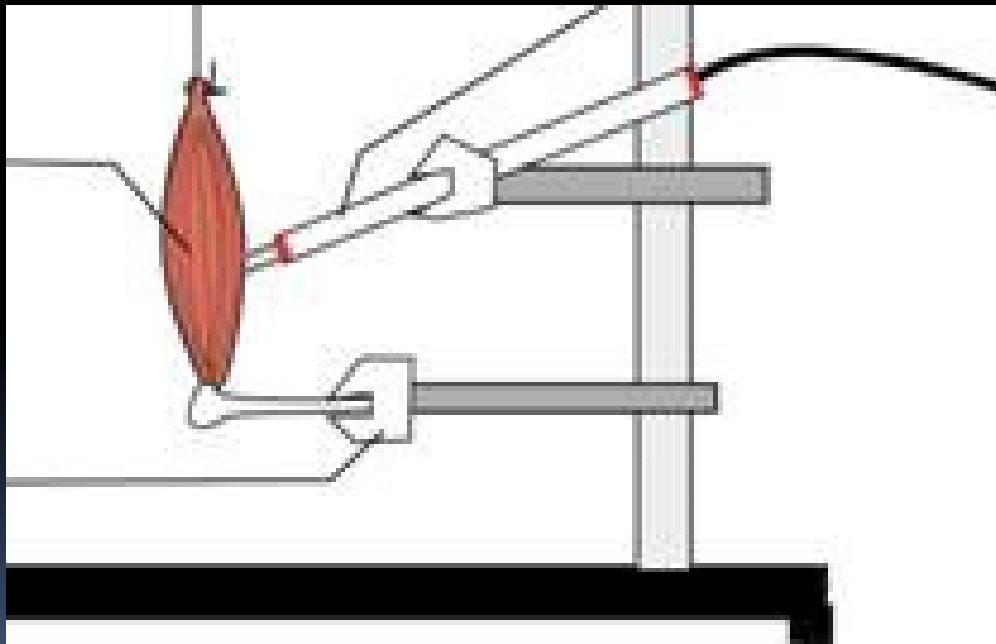
Podle potřeba je aktivováno
více nebo méně motorických
jednotek – prostor svalů.

Nábor jednotek zvyšuje sílu
svalu

FIGURE 20.15 Vertebrate skeletal muscles consist of many different, independent motor units. An action potential in the motor neuron of one motor unit stimulates an action potential and contraction in all of the muscle fibers it innervates. Varying the number of active motor units varies the amount of tension produced by the whole muscle.

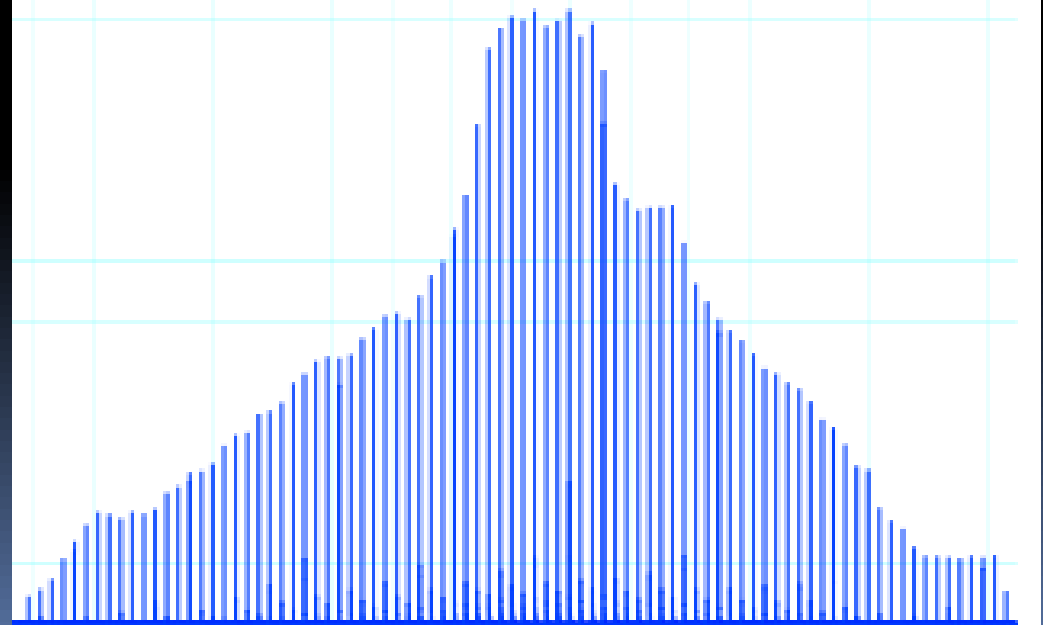
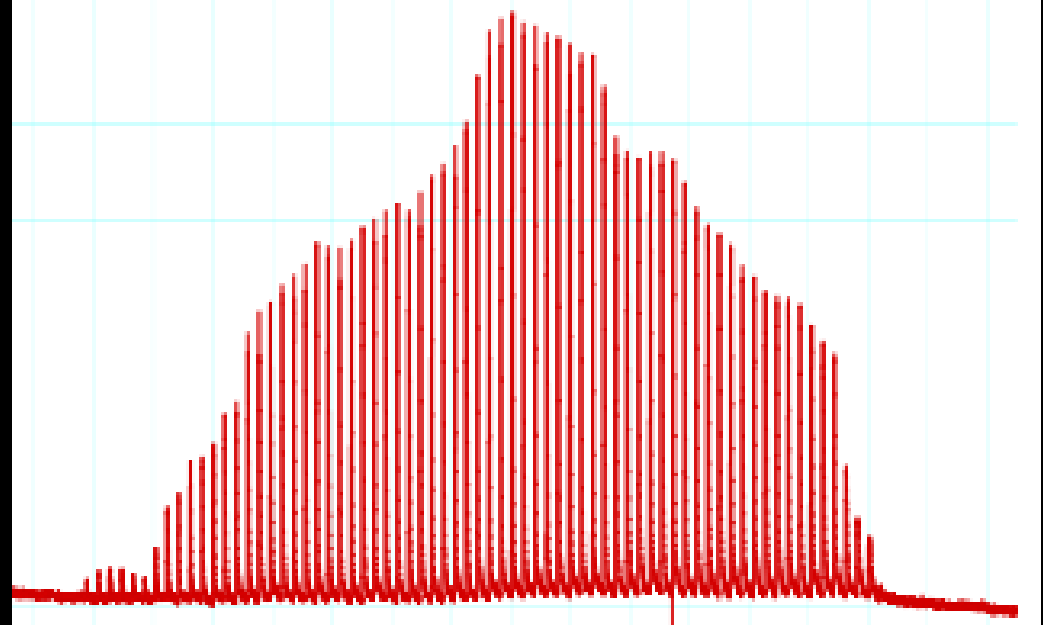

Řízení síly stahu – prostorová sumace. Odstupňovaná odpověď

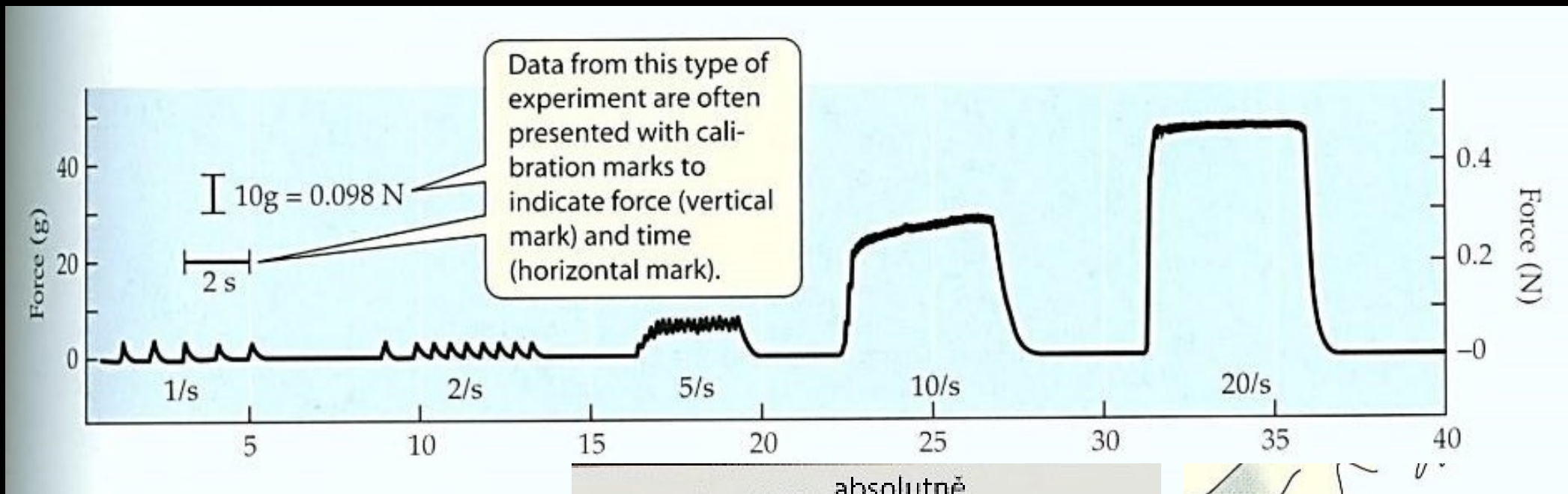

Kontrakce

Elektrické
dráždění

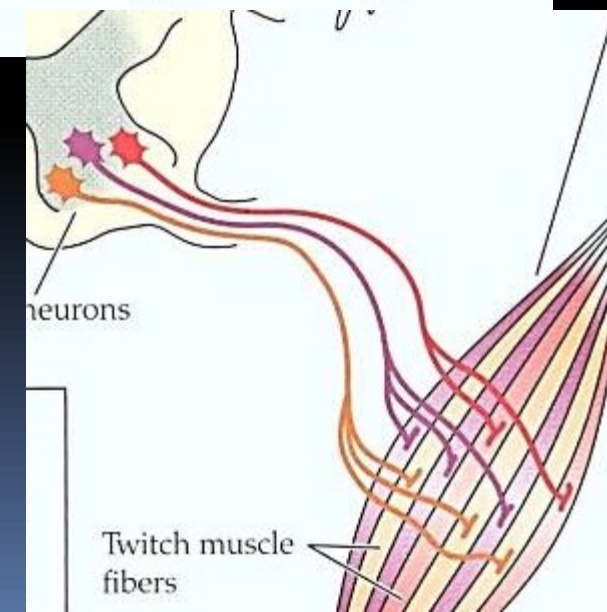
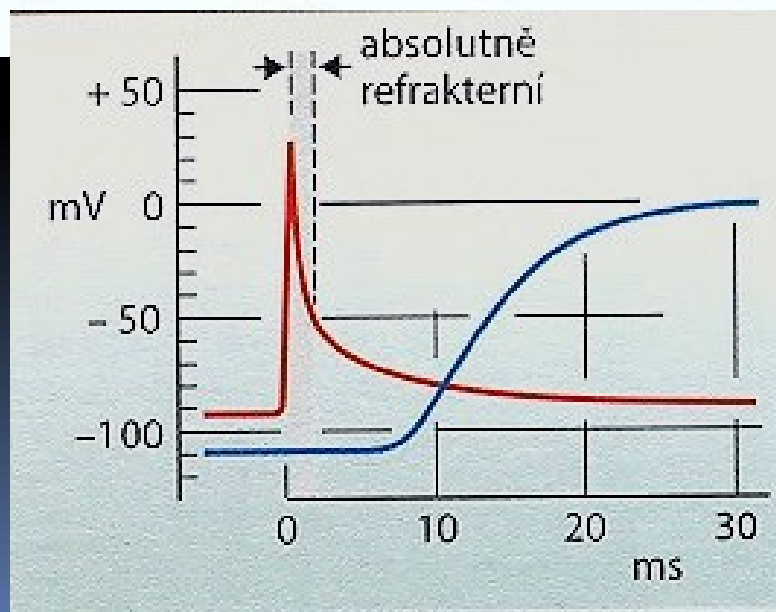

Odstupňování stahu – časová sumace

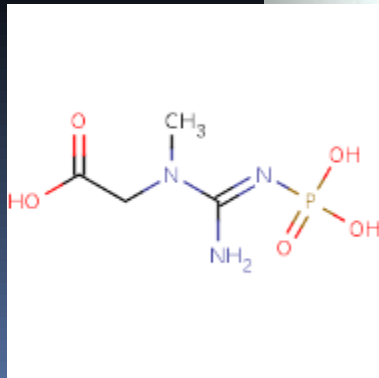
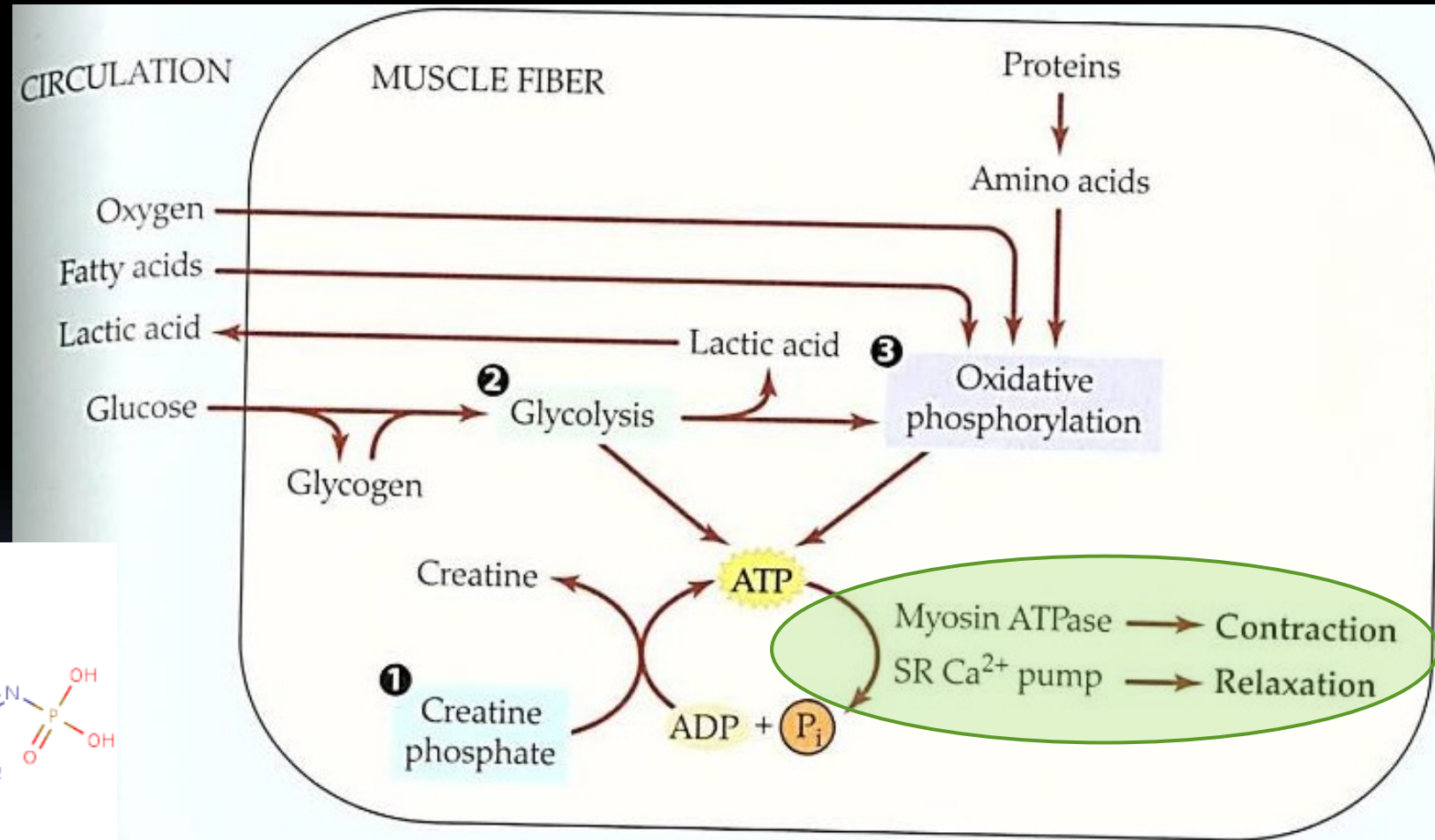
Vyšší frekvence AP udrží sval v trvalém stahu – hladký tetanus

Další zvyšování f. zvýší sílu stahu – časová sumace

Zdroje energie svalového stahu

ATP v centru dění – co jej poskytuje a co spotřebovává

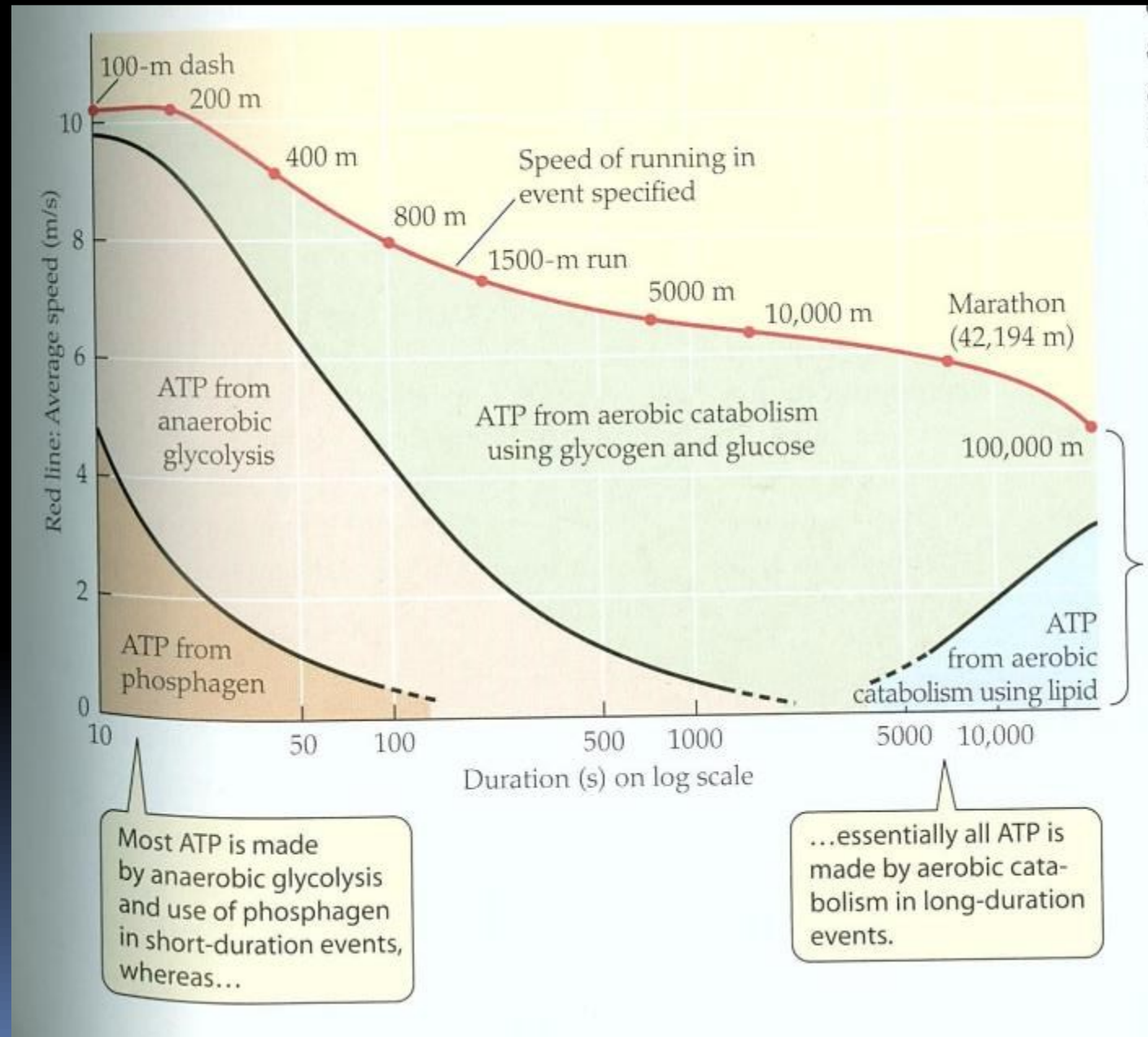
Kreatin fosfát

Energie pro pracující sval: doba a intenzita

Rychlost a trvání běhu jdou
proti sobě

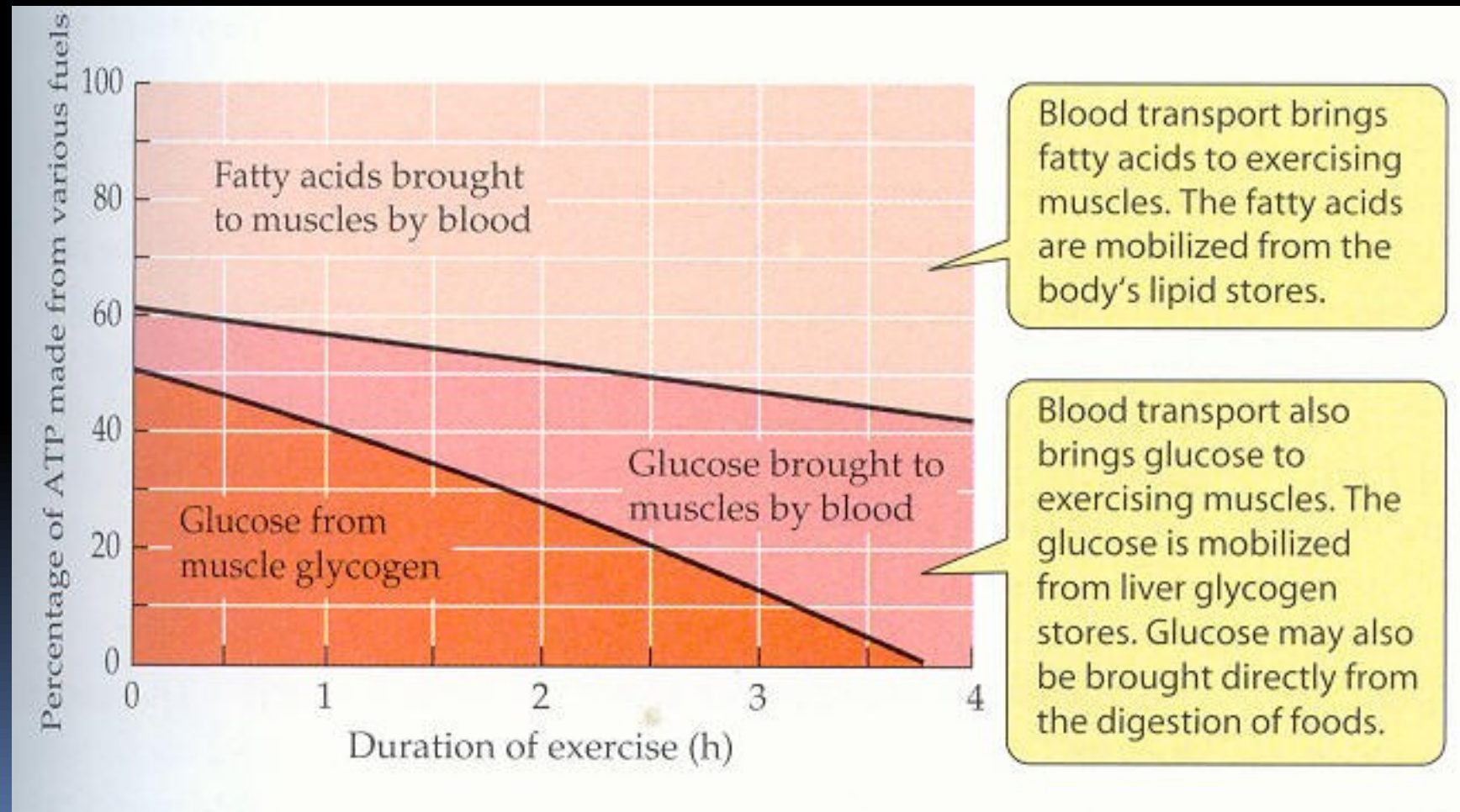
ATP je asi na 10 kontrakcí,
což je jen asi 1s v klidu
Kreatin P – 50 kontrakcí

Po řadě v čase :
Zásoba ATP a KP
Anaerobní glykolýza
Aerobní cukry
Aerobní tuky

Energie pro pracující sval: doba a intenzita

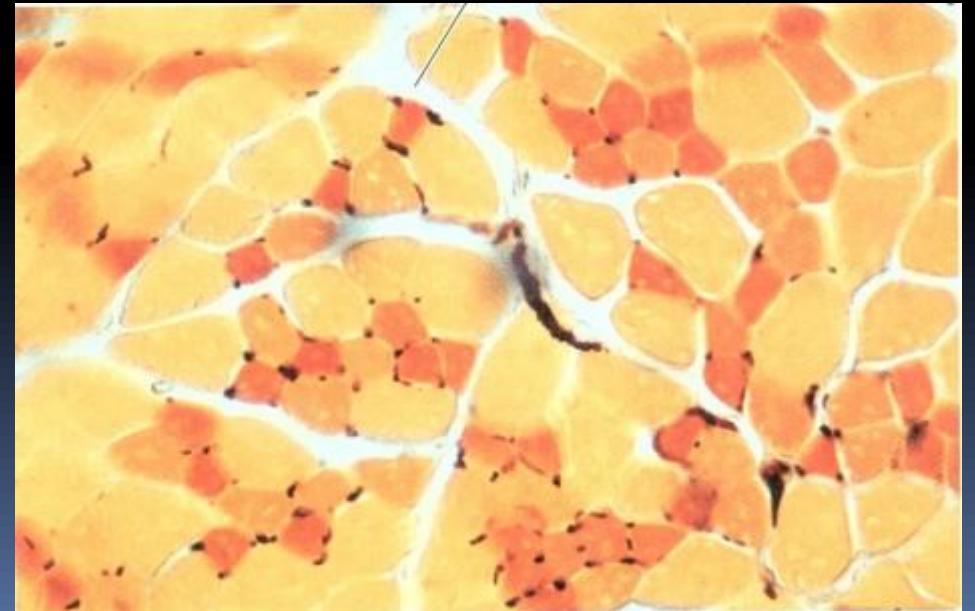
Svalový glykogen se vyčerpává a čím dál víc záleží na zásobení krví.

Druhy kosterní svaloviny

U savců existují tři typy :

- **typ I** (pomalá) – koná vytrvalostní aerobní práci (obsahuje hodně myoglobinu a sarkozomů),
- **typ II** (rychlá)
 - *Ila* má i určitý aerobní potenciál, je pomalejší
 - *Ilb* se uplatňuje při krátkodobých anaerobních výkonech (má málo myoglobinu a sarkozomů, obsahuje hodně myofibril),
- typ I a *Ila* se označuje též jako **svalovina červená** (zbarvení po myoglobinu), typ *Ilb* jako **bledá**

Druhy kosterní svaloviny - srovnání

	Slow oxidative (SO)	Fast oxidative glycolytic (FOG)	Fast glycolytic (FG)
Myosin ATPase activity	Slow		Fast
Speed to reach peak tension	Slow		Fast
Duration of twitches	Long		Short
Rate of Ca ²⁺ uptake by sarcoplasmic reticulum	Slow to intermediate		High
Resistance to fatigue	High		Low
Number of mitochondria	Many		Few
Myoglobin content	High		Low
Color	Red		White
Diameter of fiber	Small		Large
Number of surrounding capillaries	Many		Few
Levels of glycolytic enzymes	Low		High
Ability to produce ATP using oxidative phosphorylation	High		Low
Force developed per cross-sectional area of entire fiber	Low		High
Function in animal	Posture		Jumping, bursts of high-speed locomotion
Frequency of use by animal	High		Low

Druhy kosterní svaloviny - srovnání

	Slow oxidative (SO)	Fast oxidative glycolytic (FOG)	Fast glycolytic (FG)
Myosin ATPase activity	Slow		Fast
Speed to reach peak tension	Slow		Fast
Duration of twitches	Long		Short
Rate of Ca ²⁺ uptake by sarcoplasmic reticulum	Slow to intermediate		High
Resistance to fatigue	High		Low
Number of mitochondria	Many		Few
Myoglobin content	High		Low
Color	Red		White
Diameter of fiber	Small		Large
Number of surrounding capillaries	Many		Few
Levels of glycolytic enzymes	Low		High
Ability to produce ATP using oxidative phosphorylation	High		Low
Force developed per cross-sectional area of entire fiber	Low		High
Function in animal	Posture		Jumping, bursts of high-speed locomotion
Frequency of use by animal	High		Low

Druhy kosterní svaloviny - srovnání

	Slow oxidative (SO)	Fast oxidative glycolytic (FOG)	Fast glycolytic (FG)
Myosin ATPase activity	Slow		Fast
Speed to reach peak tension	Slow		Fast
Duration of twitches	Long		Short
Rate of Ca ²⁺ uptake by sarcoplasmic reticulum	Slow to intermediate		High
Resistance to fatigue	High		Low
Number of mitochondria	Many		Few
Myoglobin content	High		Low
Color	Red		White
Diameter of fiber	Small		Large
Number of surrounding capillaries	Many		Few
Levels of glycolytic enzymes	Low		High
Ability to produce ATP using oxidative phosphorylation	High		Low
Force developed per cross-sectional area of entire fiber	Low		High
Function in animal	Posture		Jumping, bursts of high-speed locomotion
Frequency of use by animal	High		Low

Druhy kosterní svaloviny - srovnání

	Slow oxidative (SO)	Fast oxidative glycolytic (FOG)	Fast glycolytic (FG)
Myosin ATPase activity	Slow		Fast
Speed to reach peak tension	Slow		Fast
Duration of twitches	Long		Short
Rate of Ca ²⁺ uptake by sarcoplasmic reticulum	Slow to intermediate		High
Resistance to fatigue	High		Low
Number of mitochondria	Many		Few
Myoglobin content	High		Low
Color	Red		White
Diameter of fiber	Small		Large
Number of surrounding capillaries	Many		Few
Levels of glycolytic enzymes	Low		High
Ability to produce ATP using oxidative phosphorylation	High		Low
Force developed per cross-sectional area of entire fiber	Low		High
Function in animal	Posture		Jumping, bursts of high-speed locomotion
Frequency of use by animal	High		Low

Druhy kosterní svaloviny - srovnání

	Slow oxidative (SO)	Fast oxidative glycolytic (FOG)	Fast glycolytic (FG)
Myosin ATPase activity	Slow		Fast
Speed to reach peak tension	Slow		Fast
Duration of twitches	Long		Short
Rate of Ca ²⁺ uptake by sarcoplasmic reticulum	Slow to intermediate		High
Resistance to fatigue	High		Low
Number of mitochondria	Many		Few
Myoglobin content	High		Low
Color	Red		White
Diameter of fiber	Small		Large
Number of surrounding capillaries	Many		Few
Levels of glycolytic enzymes	Low		High
Ability to produce ATP using oxidative phosphorylation	High		Low
Force developed per cross-sectional area of entire fiber	Low		High
Function in animal	Posture		Jumping, bursts of high-speed locomotion
Frequency of use by animal	High		Low

Druhy kosterní svaloviny - srovnání

	Slow oxidative (SO)	Fast oxidative glycolytic (FOG)	Fast glycolytic (FG)
Myosin ATPase activity	Slow		Fast
Speed to reach peak tension	Slow		Fast
Duration of twitches	Long		Short
Rate of Ca ²⁺ uptake by sarcoplasmic reticulum	Slow to intermediate		High
Resistance to fatigue	High		Low
Number of mitochondria	Many		Few
Myoglobin content	High		Low
Color	Red		White
Diameter of fiber	Small		Large
Number of surrounding capillaries	Many		Few
Levels of glycolytic enzymes	Low		High
Ability to produce ATP using oxidative phosphorylation	High		Low
Force developed per cross-sectional area of entire fiber	Low		High
Function in animal	Posture		Jumping, bursts of high-speed locomotion
Frequency of use by animal	High		Low

Druhy kosterní svaloviny - srovnání

	Slow oxidative (SO)	Fast oxidative glycolytic (FOG)	Fast glycolytic (FG)
Myosin ATPase activity	Slow		Fast
Speed to reach peak tension	Slow		Fast
Duration of twitches	Long		Short
Rate of Ca ²⁺ uptake by sarcoplasmic reticulum	Slow to intermediate		High
Resistance to fatigue	High		Low
Number of mitochondria	Many		Few
Myoglobin content	High		Low
Color	Red		White
Diameter of fiber	Small		Large
Number of surrounding capillaries	Many		Few
Levels of glycolytic enzymes	Low		High
Ability to produce ATP using oxidative phosphorylation	High		Low
Force developed per cross-sectional area of entire fiber	Low		High
Function in animal	Posture		Jumping, bursts of high-speed locomotion
Frequency of use by animal	High		Low

Druhy kosterní svaloviny - srovnání

	Slow oxidative (SO)	Fast oxidative glycolytic (FOG)	Fast glycolytic (FG)
Myosin ATPase activity	Slow		Fast
Speed to reach peak tension	Slow		Fast
Duration of twitches	Long		Short
Rate of Ca ²⁺ uptake by sarcoplasmic reticulum	Slow to intermediate		High
Resistance to fatigue	High		Low
Number of mitochondria	Many		Few
Myoglobin content	High		Low
Color	Red		White
Diameter of fiber	Small		Large
Number of surrounding capillaries	Many		Few
Levels of glycolytic enzymes	Low		High
Ability to produce ATP using oxidative phosphorylation	High		Low
Force developed per cross-sectional area of entire fiber	Low		High
Function in animal	Posture		Jumping, bursts of high-speed locomotion
Frequency of use by animal	High		Low

Druhy kosterní svaloviny - srovnání

	Slow oxidative (SO)	Fast oxidative glycolytic (FOG)	Fast glycolytic (FG)
Myosin ATPase activity	Slow		Fast
Speed to reach peak tension	Slow		Fast
Duration of twitches	Long		Short
Rate of Ca ²⁺ uptake by sarcoplasmic reticulum	Slow to intermediate		High
Resistance to fatigue	High		Low
Number of mitochondria	Many		Few
Myoglobin content	High		Low
Color	Red		White
Diameter of fiber	Small		Large
Number of surrounding capillaries	Many		Few
Levels of glycolytic enzymes	Low		High
Ability to produce ATP using oxidative phosphorylation	High		Low
Force developed per cross-sectional area of entire fiber	Low		High
Function in animal	Posture		Jumping, bursts of high-speed locomotion
Frequency of use by animal	High		Low

Druhy kosterní svaloviny - srovnání

	Slow oxidative (SO)	Fast oxidative glycolytic (FOG)	Fast glycolytic (FG)
Myosin ATPase activity	Slow		Fast
Speed to reach peak tension	Slow		Fast
Duration of twitches	Long		Short
Rate of Ca ²⁺ uptake by sarcoplasmic reticulum	Slow to intermediate		High
Resistance to fatigue	High		Low
Number of mitochondria	Many		Few
Myoglobin content	High		Low
Color	Red		White
Diameter of fiber	Small		Large
Number of surrounding capillaries	Many		Few
Levels of glycolytic enzymes	Low		High
Ability to produce ATP using oxidative phosphorylation	High		Low
Force developed per cross-sectional area of entire fiber	Low		High
Function in animal	Posture		Jumping, bursts of high-speed locomotion
Frequency of use by animal	High		Low

Druhy kosterní svaloviny - srovnání

	Slow oxidative (SO)	Fast oxidative glycolytic (FOG)	Fast glycolytic (FG)
Myosin ATPase activity	Slow		Fast
Speed to reach peak tension	Slow		Fast
Duration of twitches	Long		Short
Rate of Ca ²⁺ uptake by sarcoplasmic reticulum	Slow to intermediate		High
Resistance to fatigue	High		Low
Number of mitochondria	Many		Few
Myoglobin content	High		Low
Color	Red		White
Diameter of fiber	Small		Large
Number of surrounding capillaries	Many		Few
Levels of glycolytic enzymes	Low		High
Ability to produce ATP using oxidative phosphorylation	High		Low
Force developed per cross-sectional area of entire fiber	Low		High
Function in animal	Posture		Jumping, bursts of high-speed locomotion
Frequency of use by animal	High		Low

Druhy kosterní svaloviny - srovnání

	Slow oxidative (SO)	Fast oxidative glycolytic (FOG)	Fast glycolytic (FG)
Myosin ATPase activity	Slow		Fast
Speed to reach peak tension	Slow		Fast
Duration of twitches	Long		Short
Rate of Ca ²⁺ uptake by sarcoplasmic reticulum	Slow to intermediate		High
Resistance to fatigue	High		Low
Number of mitochondria	Many		Few
Myoglobin content	High		Low
Color	Red		White
Diameter of fiber	Small		Large
Number of surrounding capillaries	Many		Few
Levels of glycolytic enzymes	Low		High
Ability to produce ATP using oxidative phosphorylation	High		Low
Force developed per cross-sectional area of entire fiber	Low		High
Function in animal	Posture		Jumping, bursts of high-speed locomotion
Frequency of use by animal	High		Low

Druhy kosterní svaloviny - srovnání

	Slow oxidative (SO)	Fast oxidative glycolytic (FOG)	Fast glycolytic (FG)
Myosin ATPase activity	Slow		Fast
Speed to reach peak tension	Slow		Fast
Duration of twitches	Long		Short
Rate of Ca ²⁺ uptake by sarcoplasmic reticulum	Slow to intermediate		High
Resistance to fatigue	High		Low
Number of mitochondria	Many		Few
Myoglobin content	High		Low
Color	Red		White
Diameter of fiber	Small		Large
Number of surrounding capillaries	Many		Few
Levels of glycolytic enzymes	Low		High
Ability to produce ATP using oxidative phosphorylation	High		Low
Force developed per cross-sectional area of entire fiber	Low		High
Function in animal	Posture		Jumping, bursts of high-speed locomotion
Frequency of use by animal	High		Low

Druhy kosterní svaloviny - srovnání

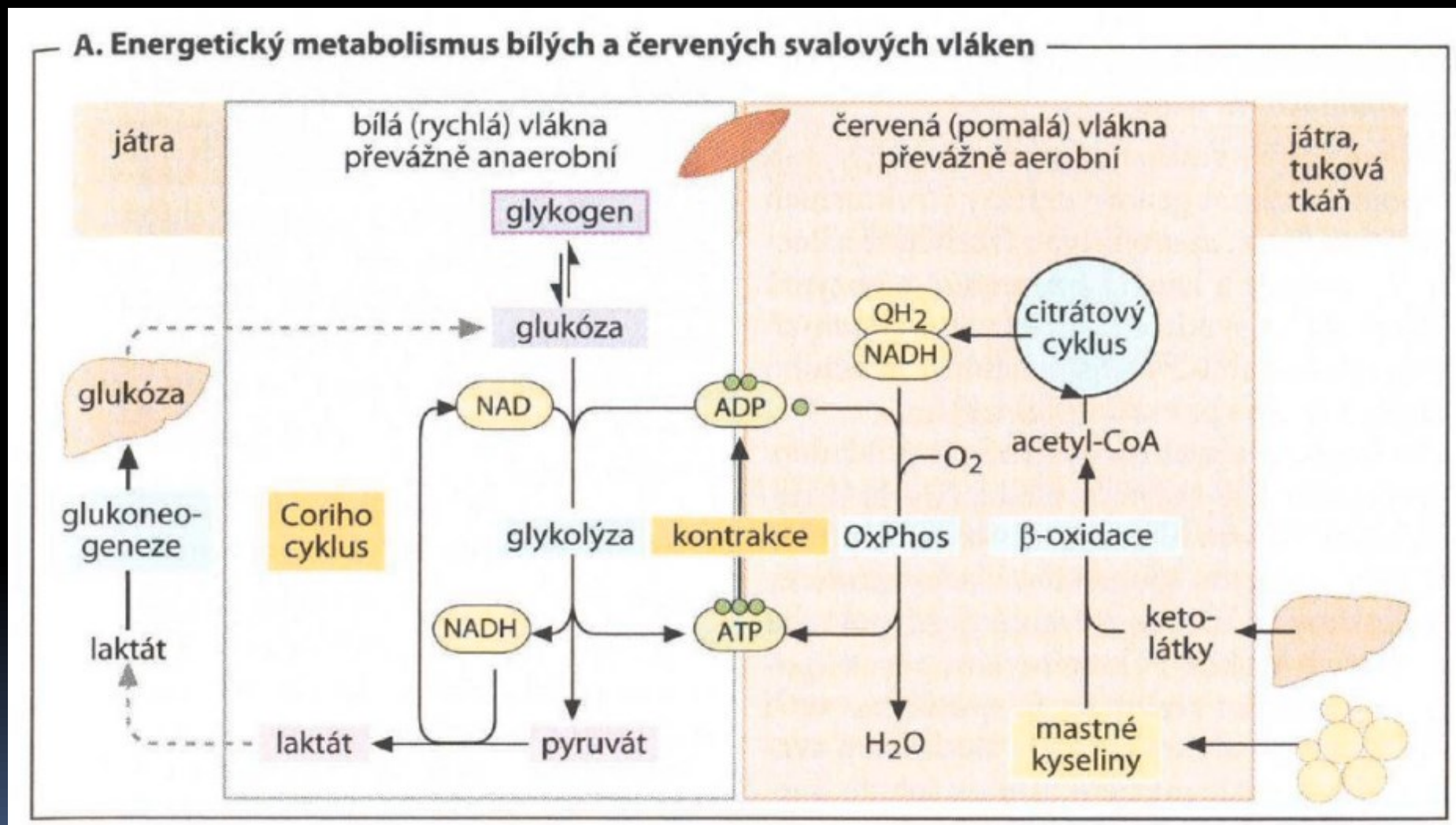
	Slow oxidative (SO)	Fast oxidative glycolytic (FOG)	Fast glycolytic (FG)
Myosin ATPase activity	Slow		Fast
Speed to reach peak tension	Slow		Fast
Duration of twitches	Long		Short
Rate of Ca ²⁺ uptake by sarcoplasmic reticulum	Slow to intermediate		High
Resistance to fatigue	High		Low
Number of mitochondria	Many		Few
Myoglobin content	High		Low
Color	Red		White
Diameter of fiber	Small		Large
Number of surrounding capillaries	Many		Few
Levels of glycolytic enzymes	Low		High
Ability to produce ATP using oxidative phosphorylation	High		Low
Force developed per cross-sectional area of entire fiber	Low		High
Function in animal	Posture		Jumping, bursts of high-speed locomotion
Frequency of use by animal	High		Low

Druhy kosterní svaloviny - srovnání

	Slow oxidative (SO)	Fast oxidative glycolytic (FOG)	Fast glycolytic (FG)
Myosin ATPase activity	Slow		Fast
Speed to reach peak tension	Slow		Fast
Duration of twitches	Long		Short
Rate of Ca ²⁺ uptake by sarcoplasmic reticulum	Slow to intermediate		High
Resistance to fatigue	High		Low
Number of mitochondria	Many		Few
Myoglobin content	High		Low
Color	Red		White
Diameter of fiber	Small		Large
Number of surrounding capillaries	Many		Few
Levels of glycolytic enzymes	Low		High
Ability to produce ATP using oxidative phosphorylation	High		Low
Force developed per cross-sectional area of entire fiber	Low		High
Function in animal	Posture		Jumping, bursts of high-speed locomotion
Frequency of use by animal	High		Low

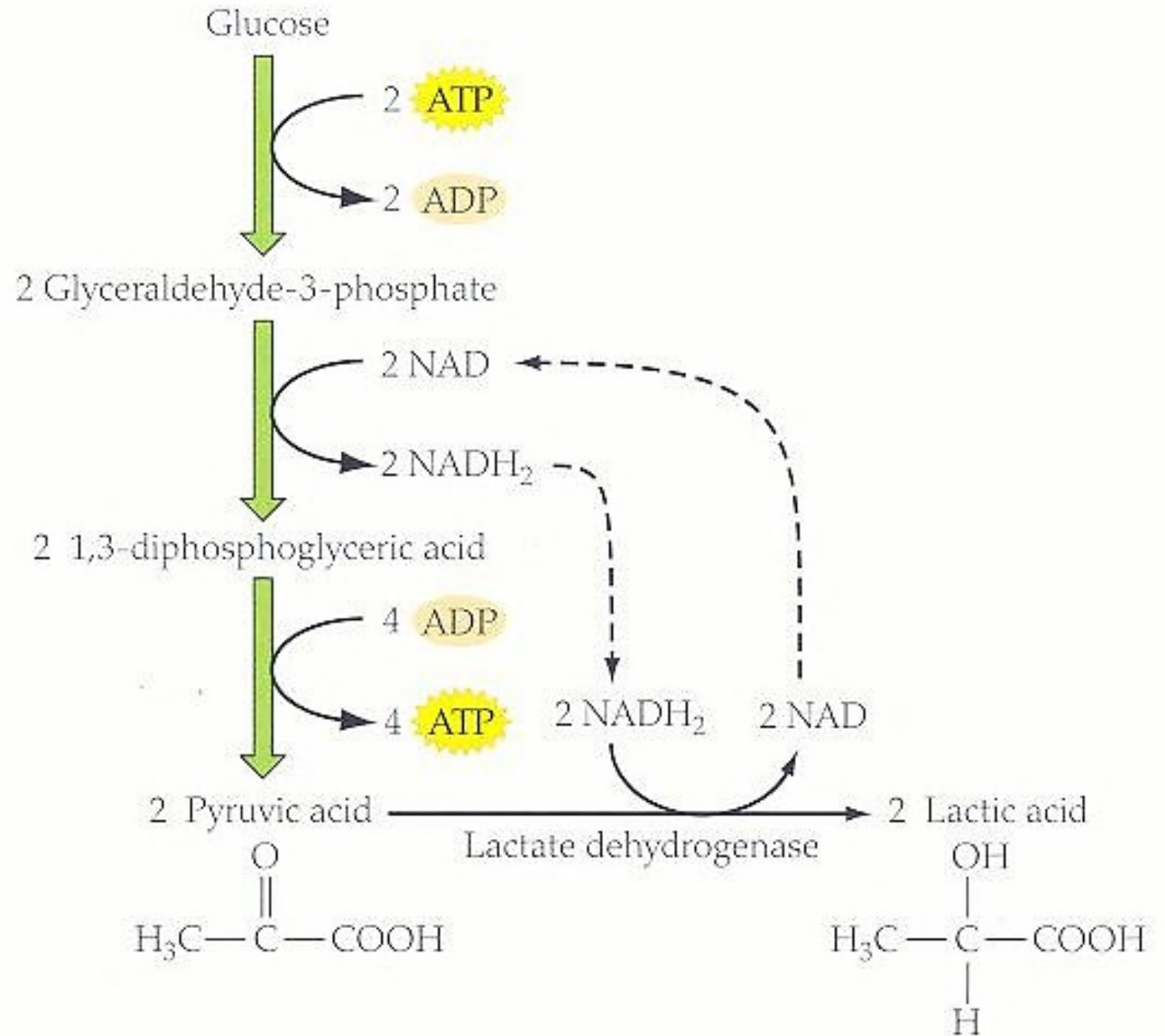
Energie pro bílé a červené fibrily

Červená vlákna mají rezervu kyslíku (myoglobin)
Bílá, rychlá vlákna ji nemají a přechází na glykolýzu
Potřeba NAD je důvodem vzniku laktátu.

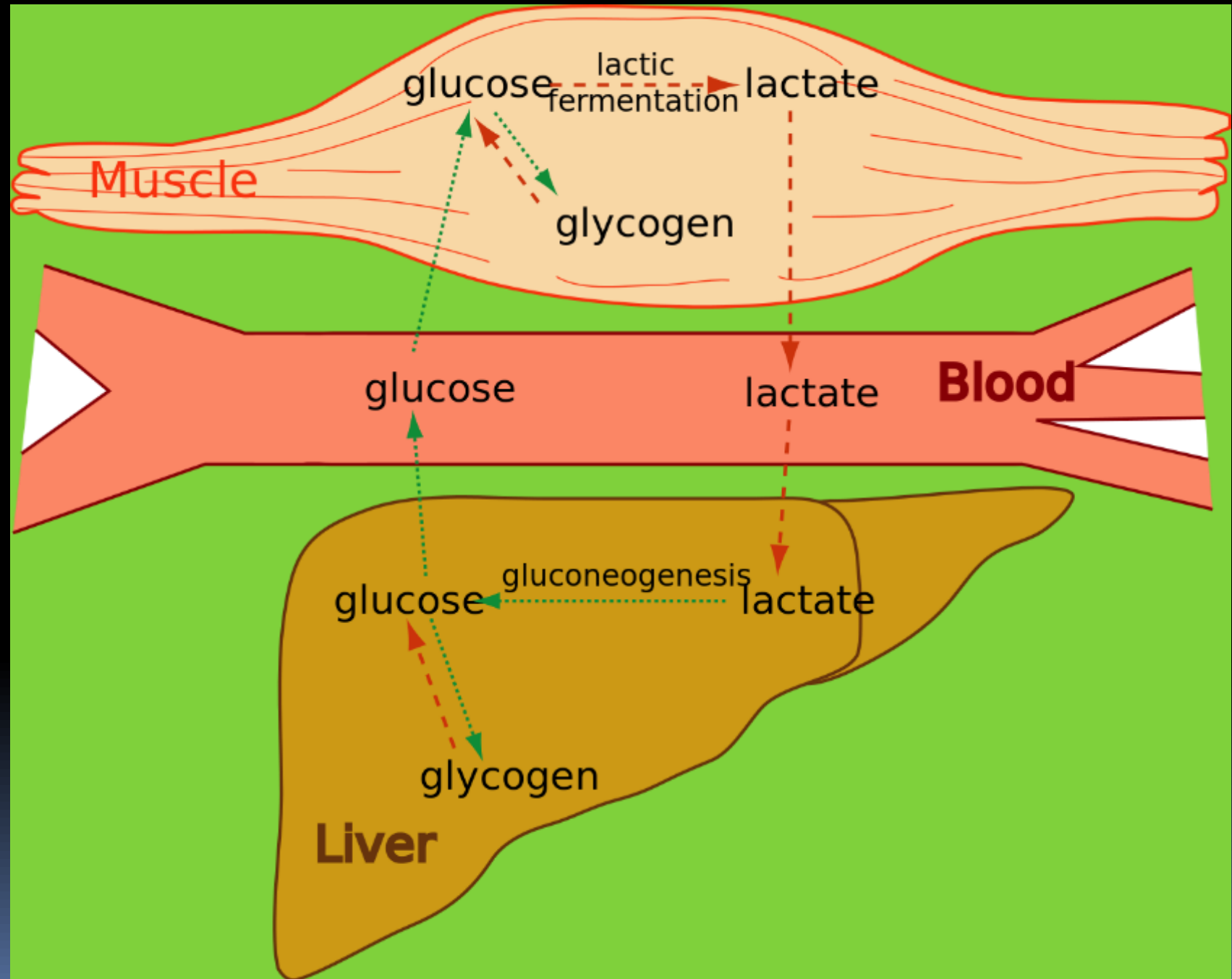
Anaerobní glykolýza

Potřeba NAD je důvodem vzniku laktátu.

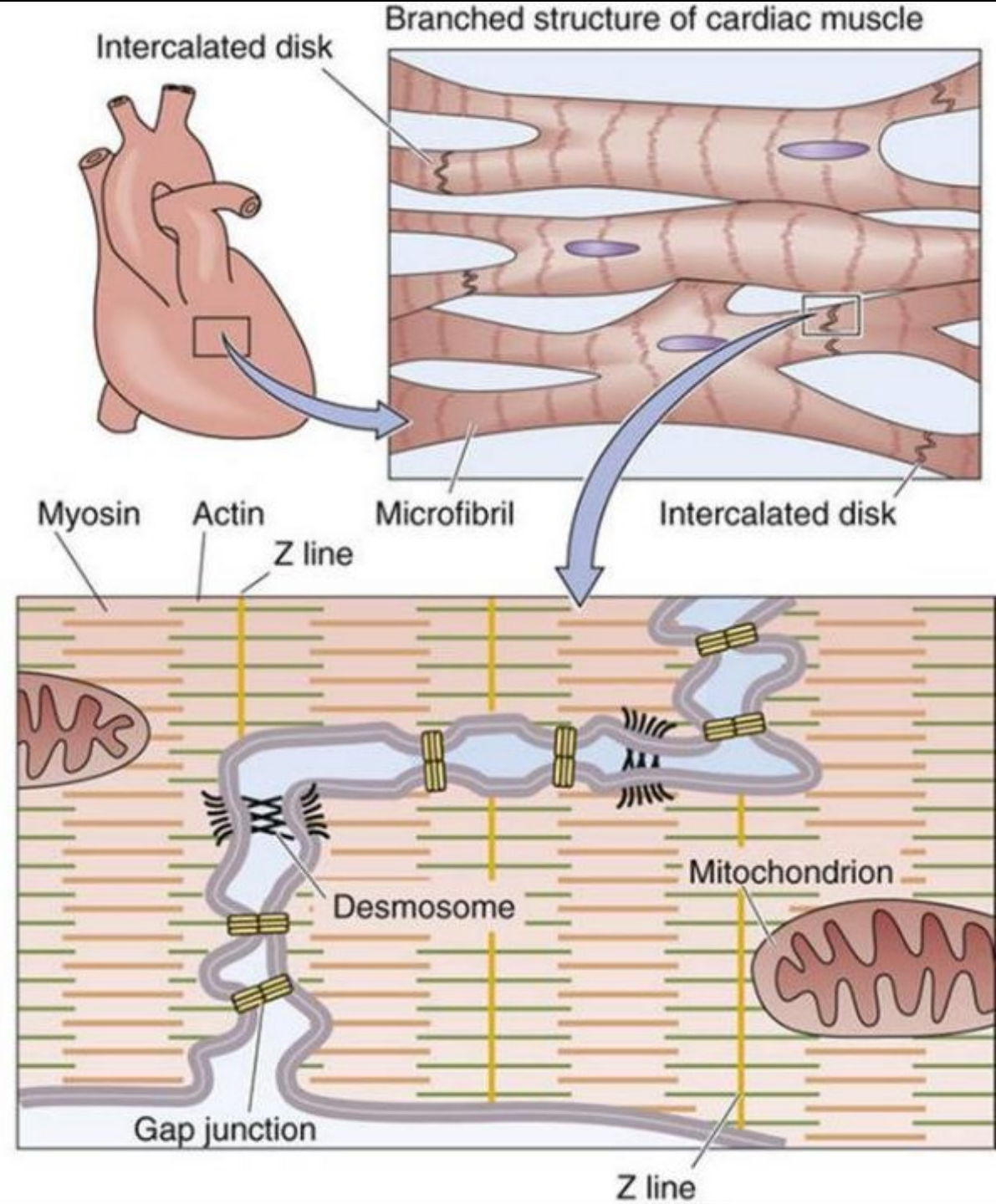
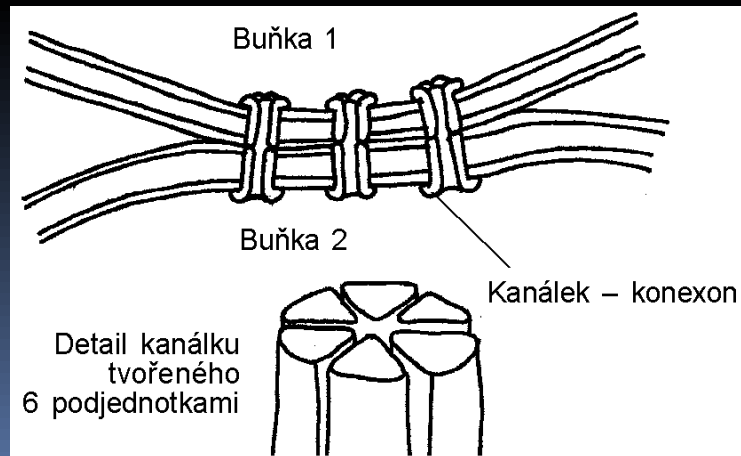
Coriho cyklus glukoneogeneze

Využití laktátu a
konverze na Glc v
játrech

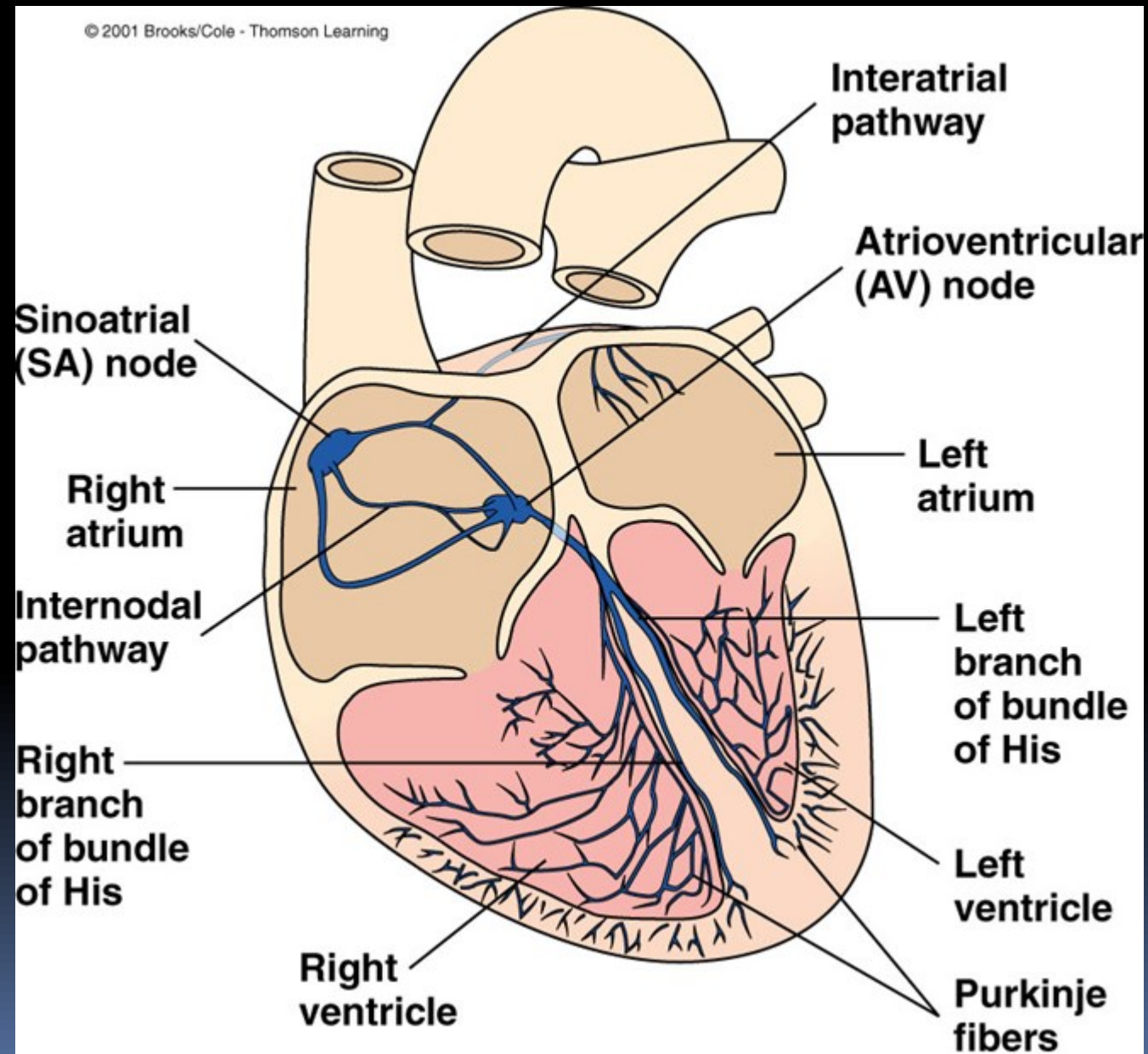

Srdeční svalovina - myokard

Interkalární disky vodivě propojují do jednoho celku. Jsou typem gap junction
Tvoří – Syncytium
Není zde možná prostorová sumace, proto žádné motorické jednotky a reakce „vše nebo nic“.

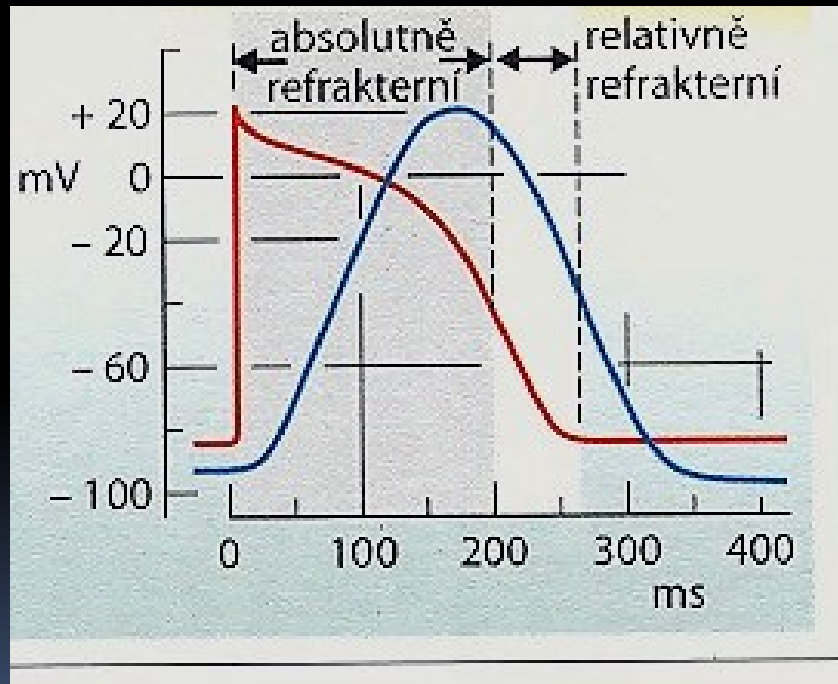

Převodní systém srdce generuje a vede vzruchy

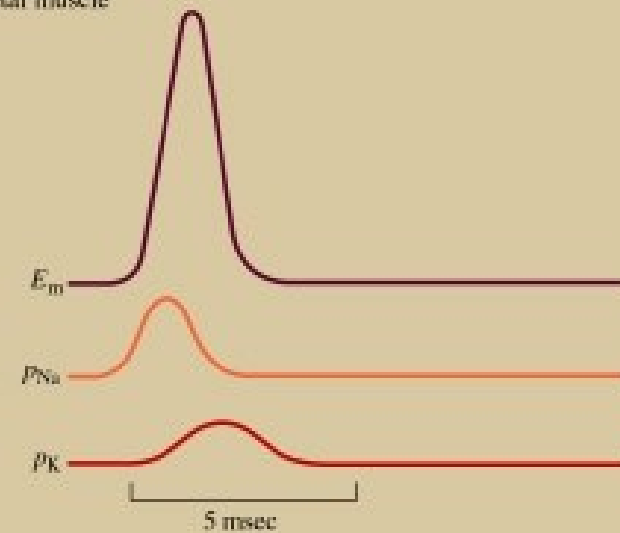
Ca v myokardu a jeho podíl na tvaru AP

Ca plató – až 500ms trvání

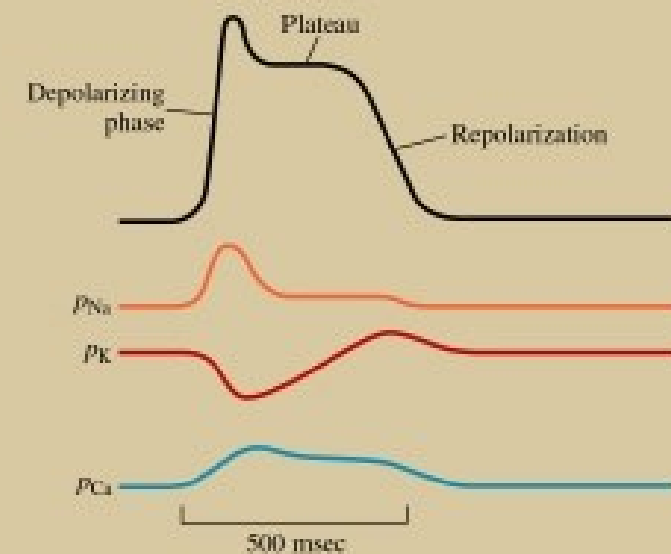

Důsledek dlouhé refrakterní fáze: Nelze fyziologicky vyvolat hladký tetanus

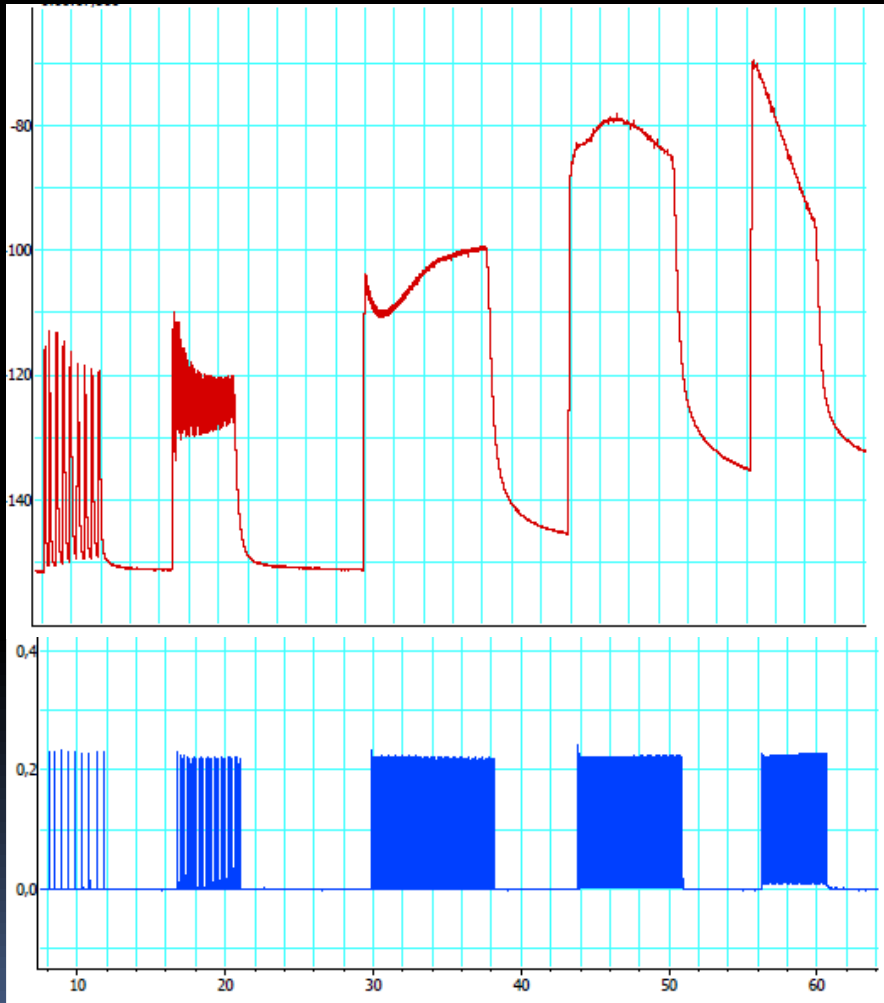
A Skeletal muscle

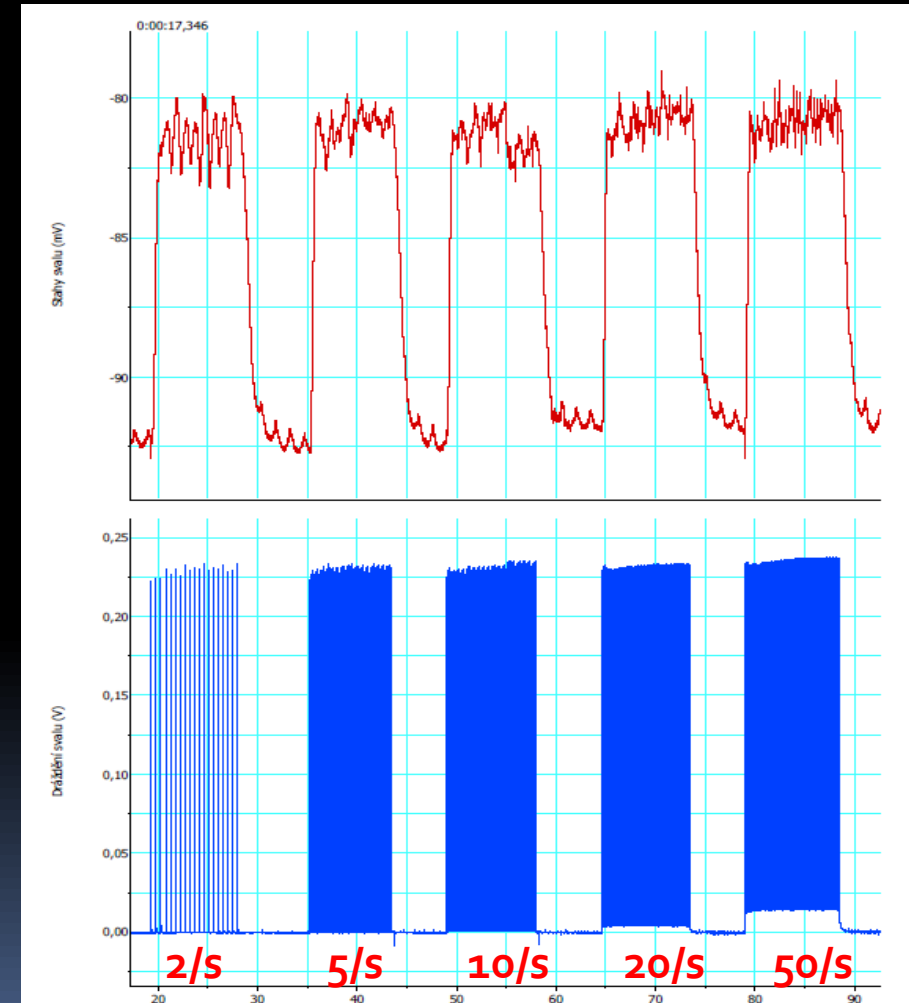
B Cardiac muscle

Srdce nemá hladký tetanus a proto ani časovou sumaci.

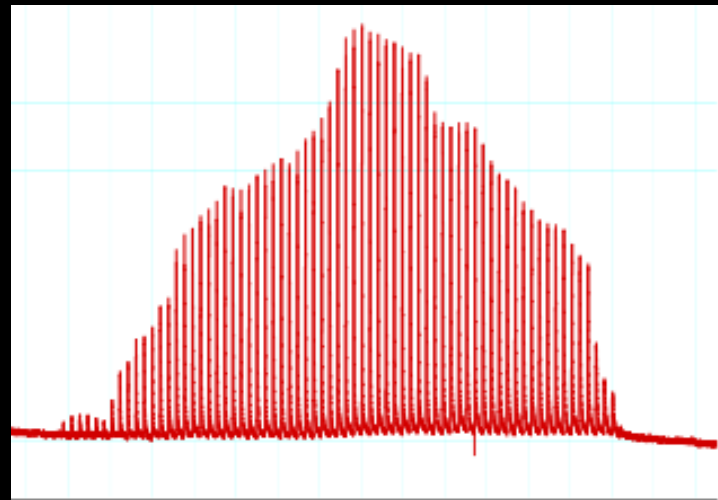
Kosterní svalovina

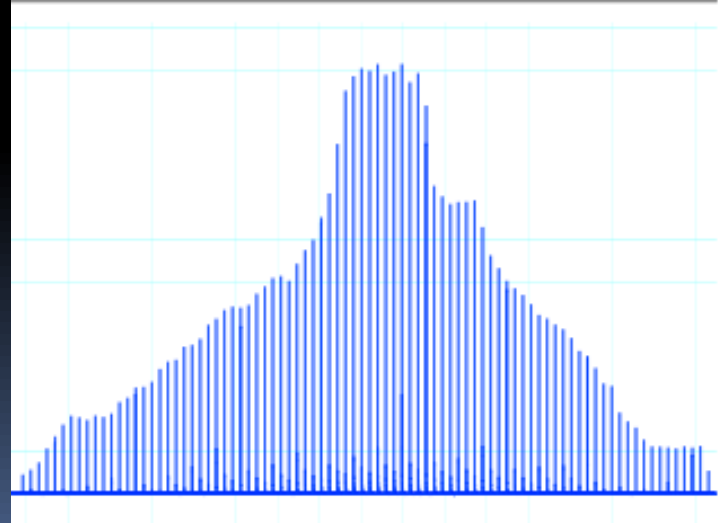
Srdeční svalovina

Srdce nemá motorické jednotky a proto ani prostorovou sumaci

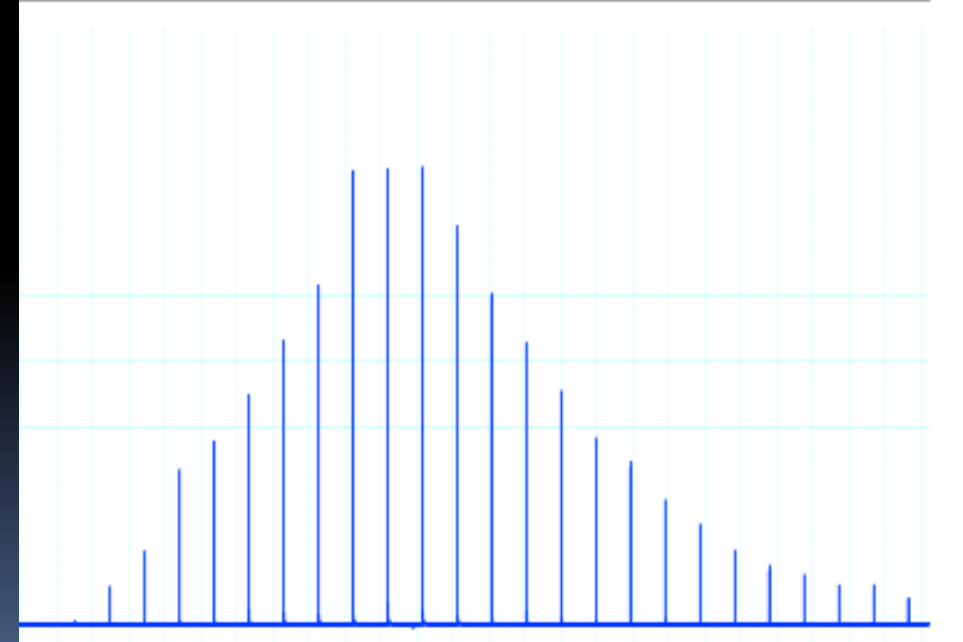
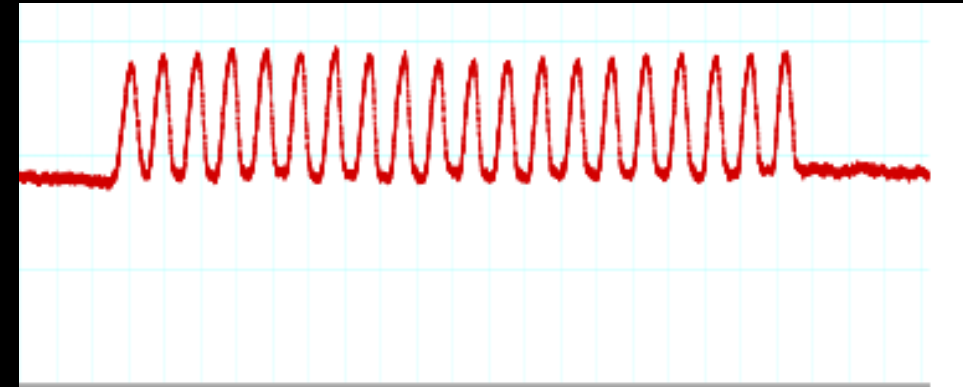
Svalová aktivita

Intenzita podnětu

Kosterní sval

Srdeční sval

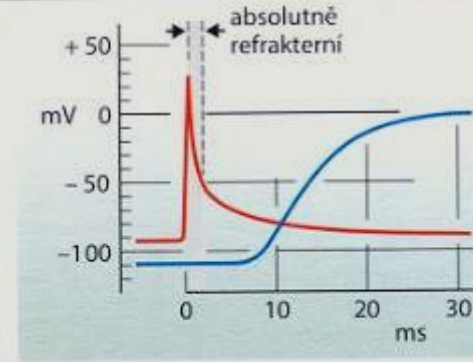
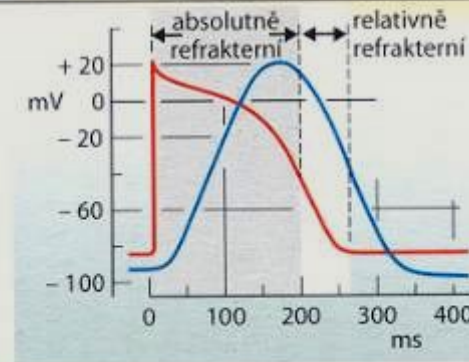
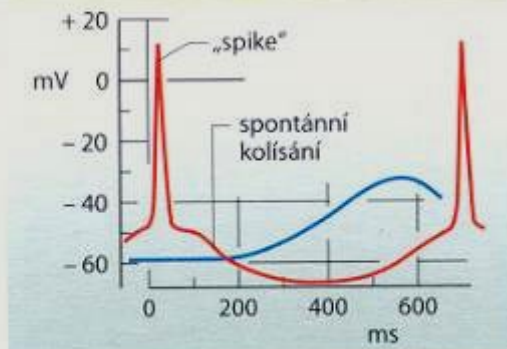
Srovnání charakteristik 3 základních typů svalů

A. Stavba a funkce hladkého, srdečního a kosterního svalu

Stavba a funkce	hladký sval	srdeční sval (příčně pruhovaný)	kosterní sval (příčně pruhovaný)
motorická ploténka	žádná	žádná	ano
vlákna	fuziformní, krátká (max. 0,2 mm)	větvená	cylinrická, dlouhá (max. 15 cm)
mitochondrie	nečetné	četné	nečetné (v závislosti na typu svalu)
buněčné jádro/vlákno	1	1	četná
sarkomera	žádná	ano, délka max. 2,6 μm	ano, délka max. 3,65 μm
elektrické spřažení	částečně (jednotkový typ)	ano (funkční syncytium)	ne
sarkoplazmatické retikulum	málo vyvinuté	přiměřeně vyvinuté	silně vyvinuté
Ca ²⁺ -„spínač“	kalmodulin/kaldesmon	troponin	troponin
pacemaker	zčásti spontánně rytmicky činný (1 s ⁻¹ -1h ⁻¹)	ano (sinoatriální uzel asi 1 s ⁻¹)	ne (nutný nervový podnět)
odpověď na podnět	změna tonu nebo frekvence rytmu	„vše nebo nic“	odstupňovaná
tetanizovatelný	ano	ne	ano
pracovní rozsah	křivka délka/síla je proměnlivá	na vzestupu křivky síla/délka (viz tab. 2.15 E)	v maximu křivky síla/délka (viz tab. 2.15 E)

odpověď na podnět

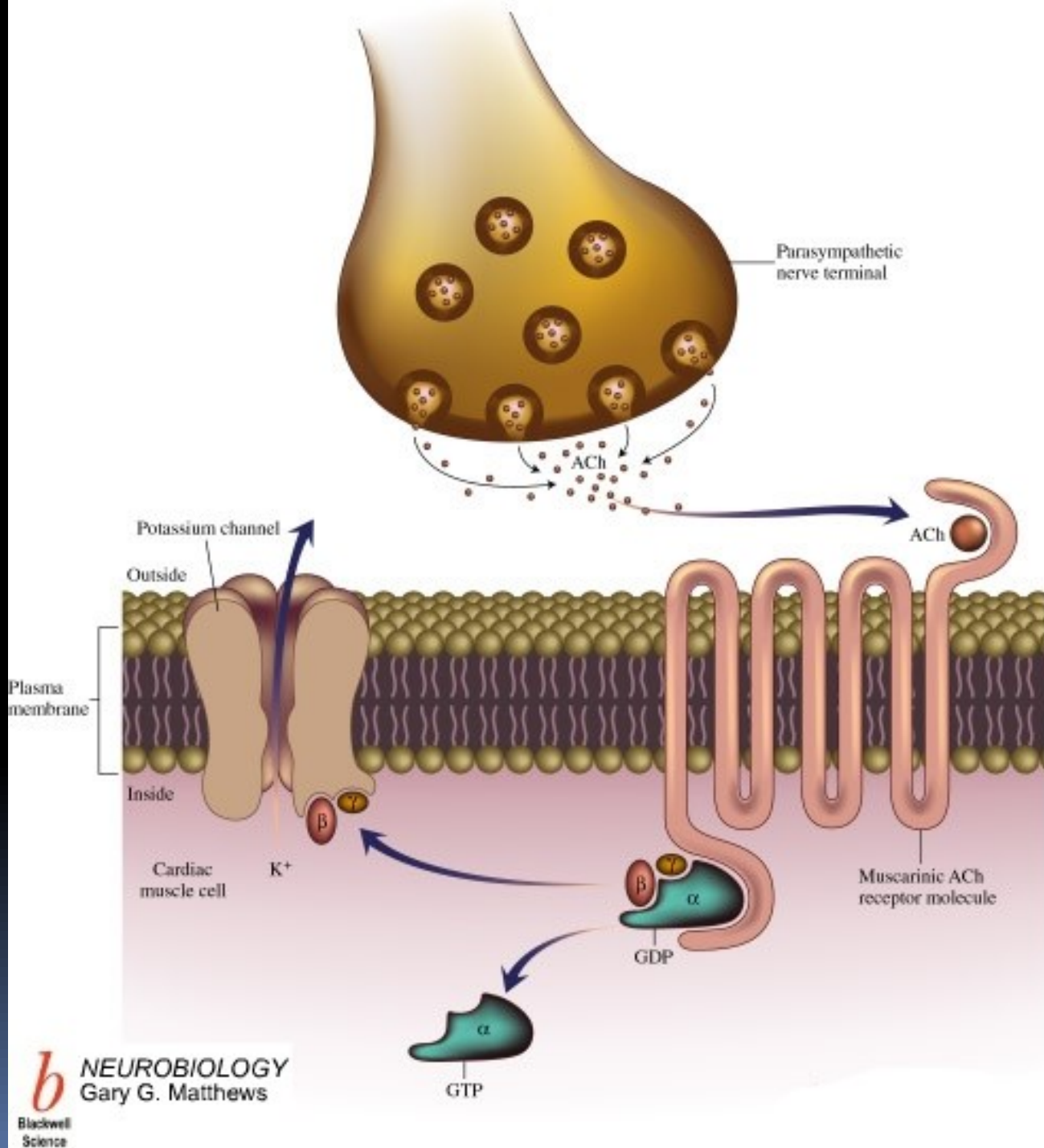
potenciál —
napětí svalu —

Parasympatikus na myokardu

Snižuje dráždivost

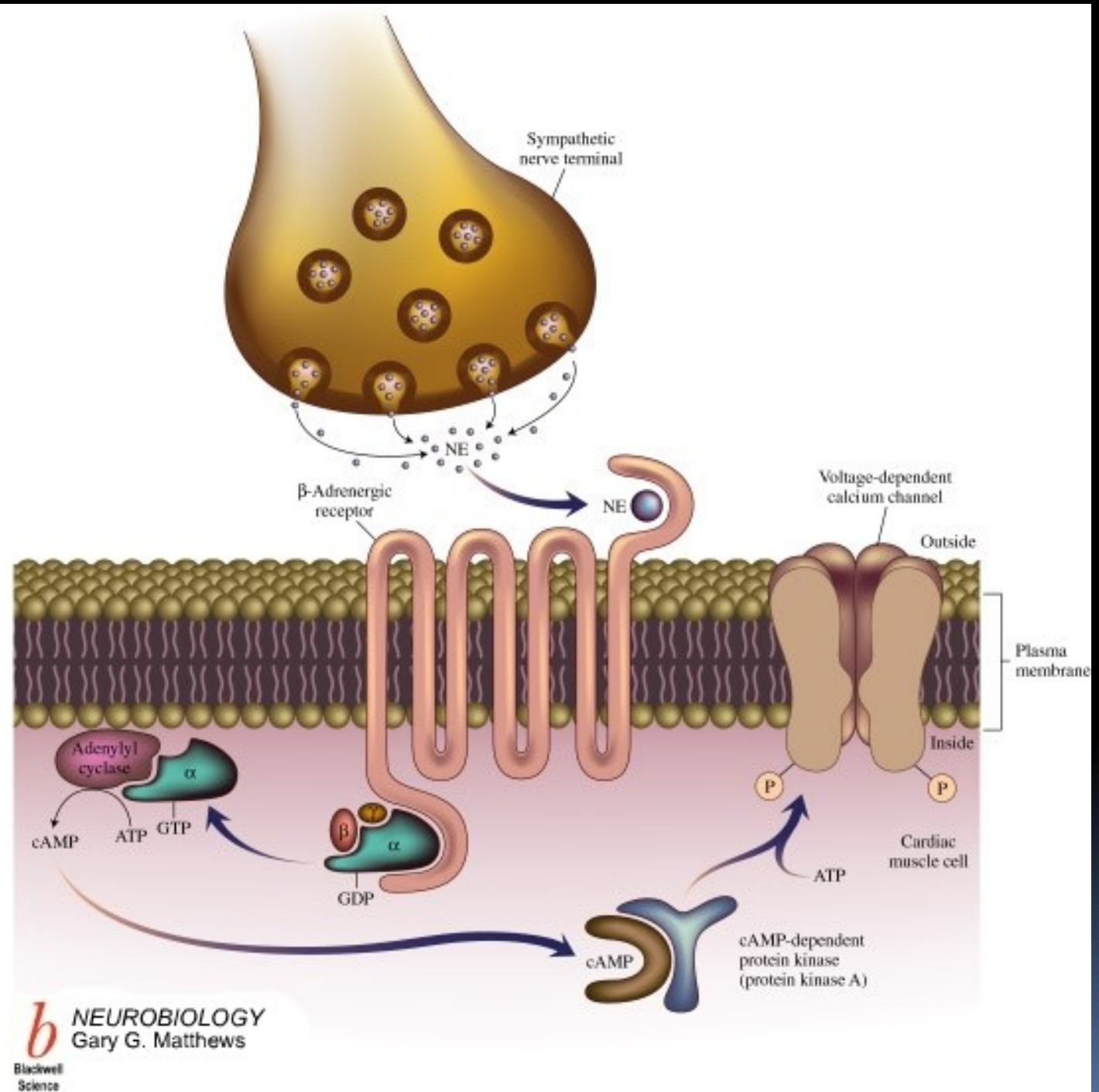
Ach se váže na muskarinový
receptor a přes G-protein
otevřítá K kanál –
hyperpolarizuje membránu

Sympatikus na myokardu

Zvyšuje
Dráždivost

NA se váže na adrenergní
receptor a přes G-protein
a druhého posla otevírá
Ca kanál – depolarizuje
membránu

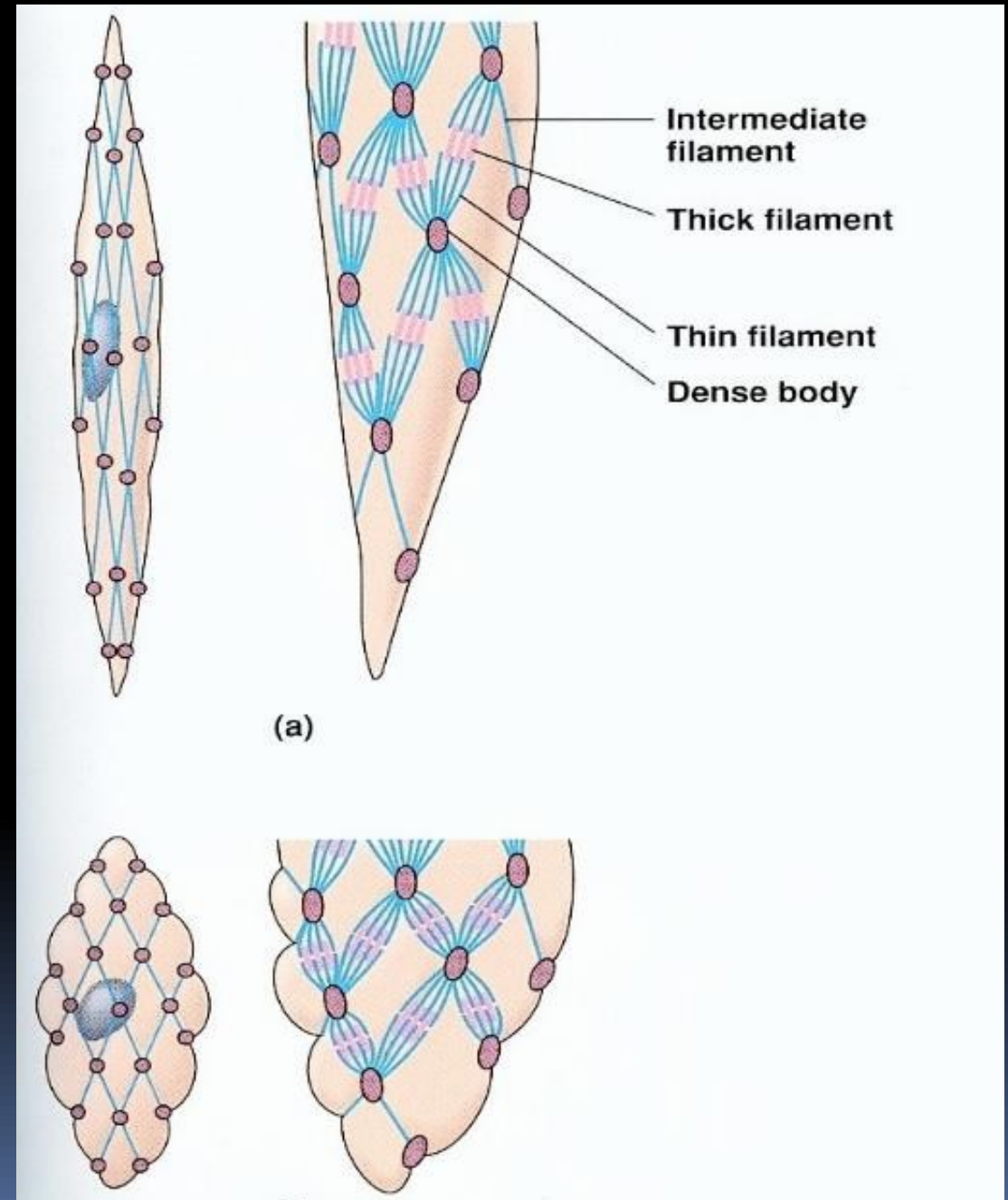
Hladká svalovina

Buňky jsou menší, mají jen jedno jádro, jsou vřetenovitého tvaru, propojené mechanickými spoji zaručujícími přenos síly celým svalem.

Nemají NS ploténku, transverzální tubuly, troponin, tropomyosin.

Síťovité propojení aktinu a myosinu netvoří proužky

ATPáza myozinu je mnohem pomalejší, což vede k pomalejší kontrakci, ale udrží stah s mnohem menším vynaložením energie.

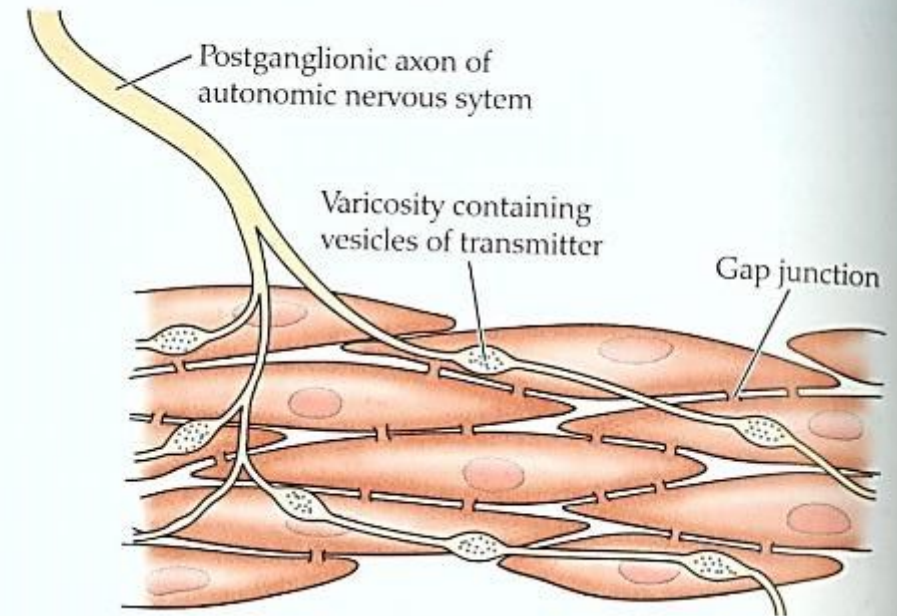

Hladká svalovina

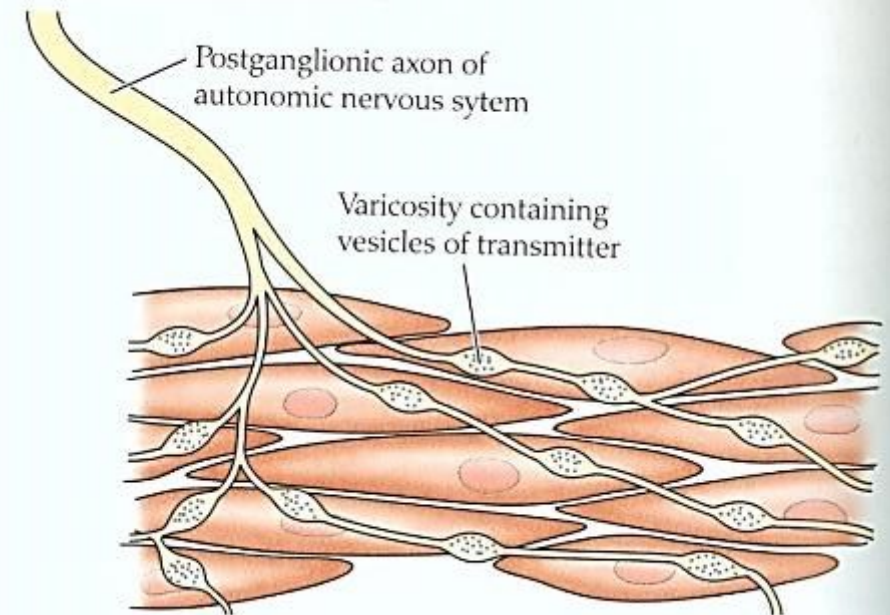
Jednotková (a) a vícejednotková (b) organizace podle propojení gap junction vodivě propojující buňky.

Jednotková potřebuje méně varikosit obsahujících transmitter

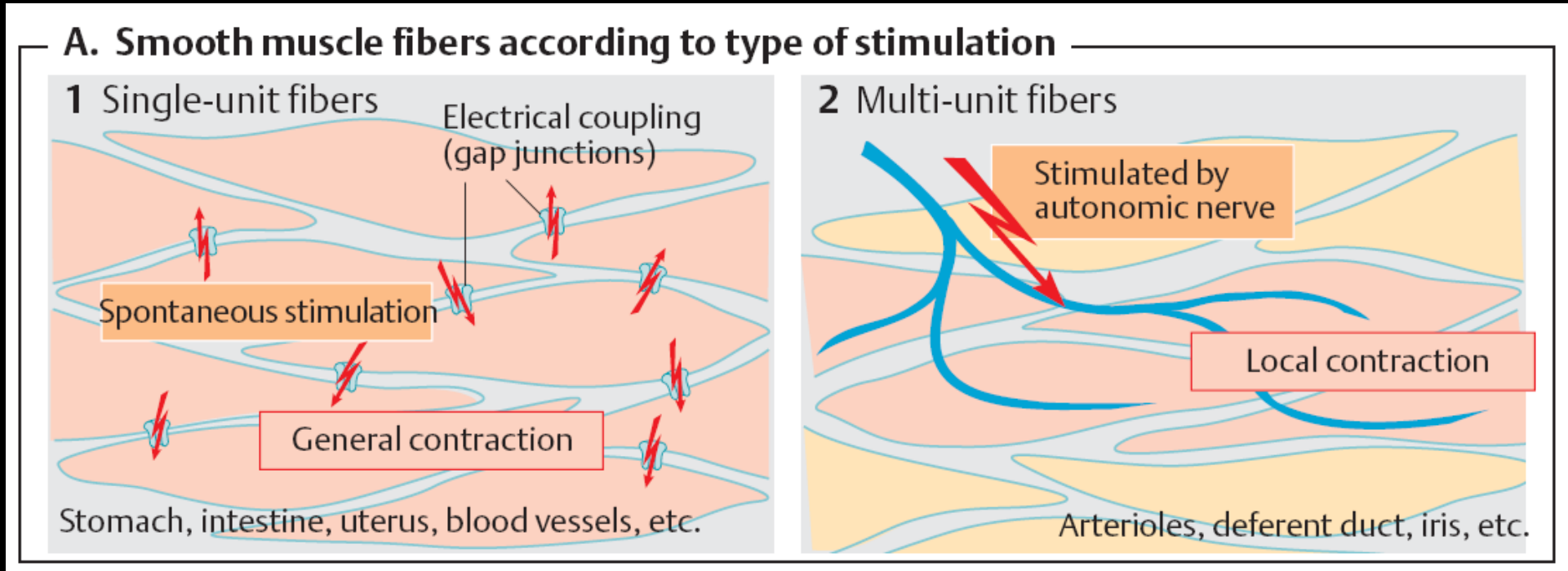
(a) Single-unit smooth muscle

(b) Multiunit smooth muscle

Hladká svalovina – různé podněty

Stah lze vyvolat:

Nervově

Látkově

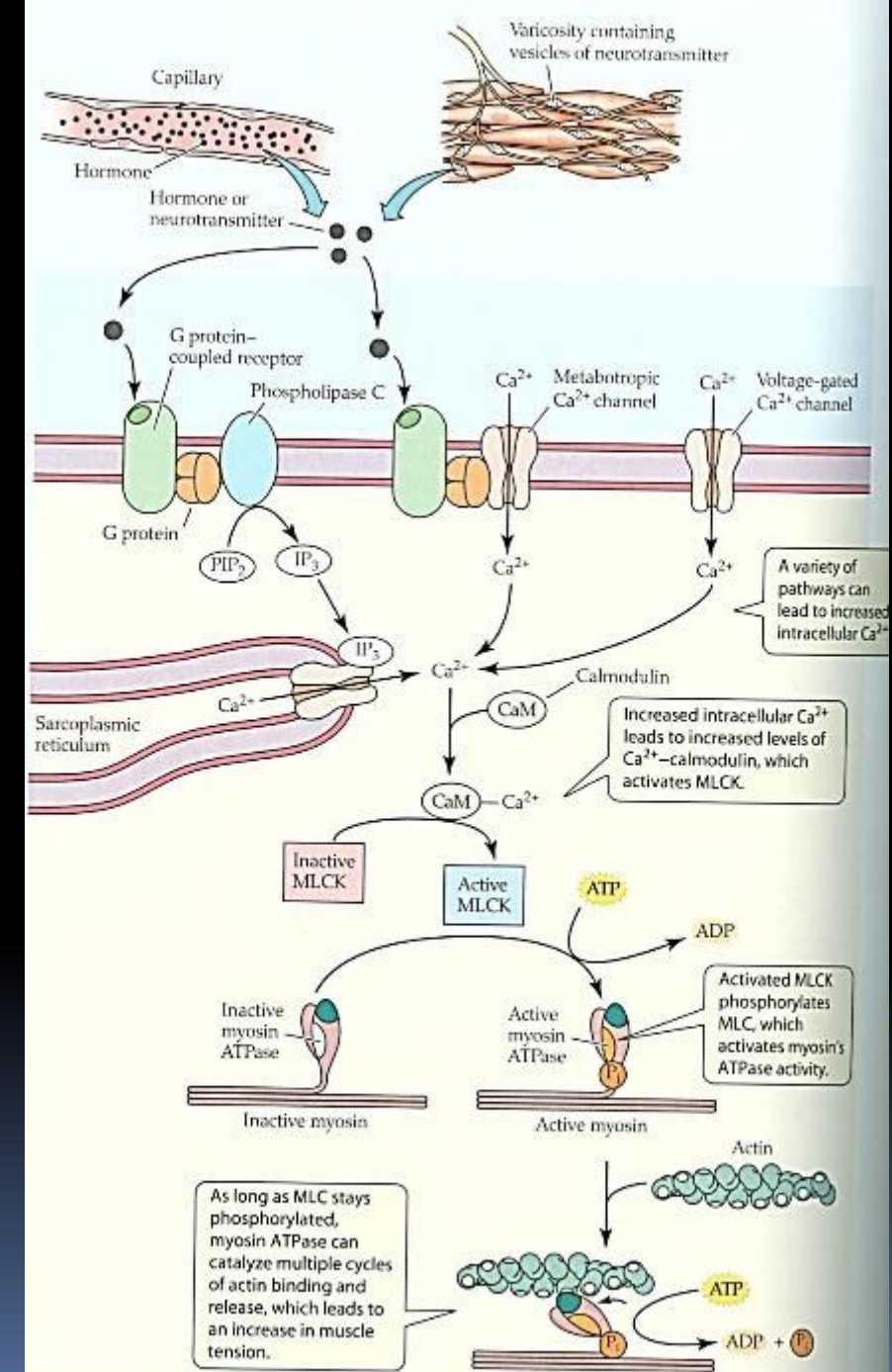
Mechanicky

Autonomně - pacemakery

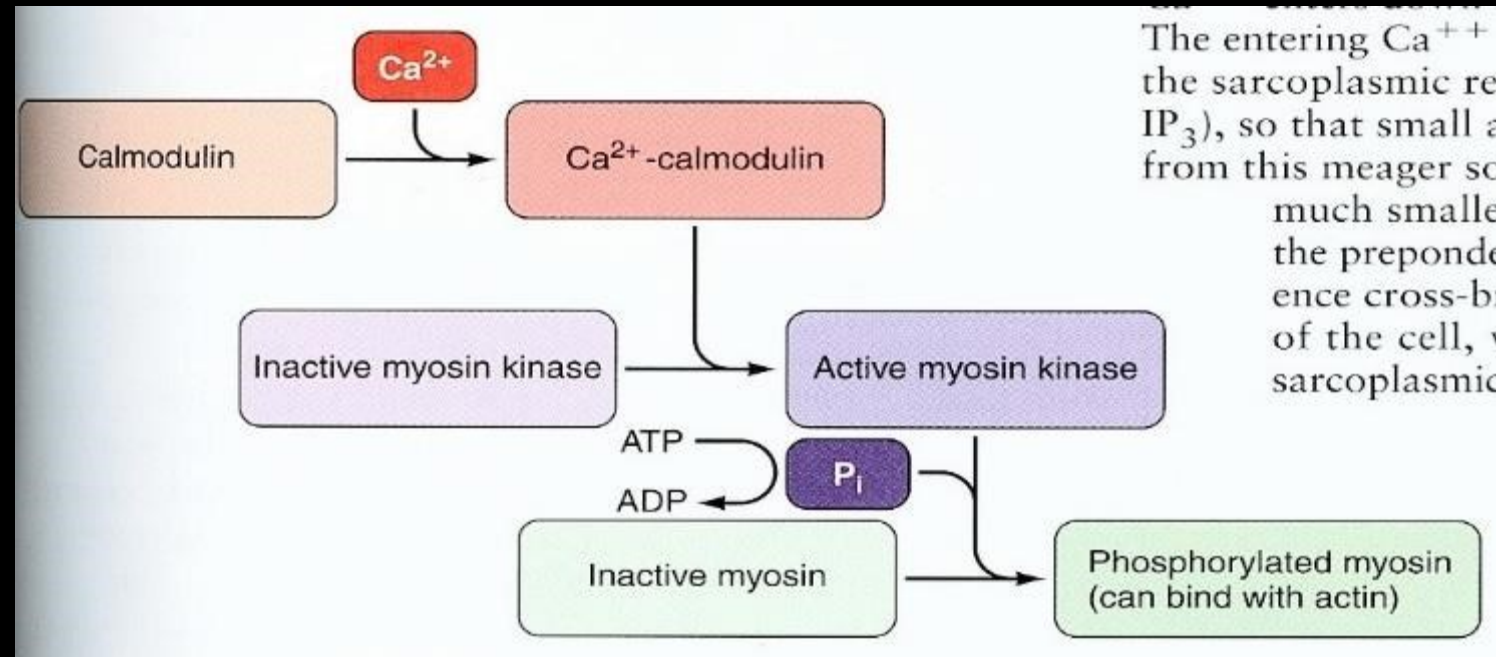
Hladká svalovina - kontrakce

Řízení stahu je opět přes Ca, ale jinak, přes tlusté (myosinové) vlákno. MLCK (myosin light chain kinase).

Fosforyluje jednu myosinovou hlavičku, což vede ke zvýšení ATPázové aktivity a spustí navázání na aktin.

Hladká svalovina - kontrakce

Kalciová aktivace myozinu hladké svaloviny.

Ca²⁺ vstupuje po podráždění především z extracelulárního prostoru a v komplexu s kalmodulem aktivuje myozin kinázu. Ta fosforyluje myozin, který je poté schopen interagovat s aktinem a začít stah

Srovnání charakteristik 3 základních typů svalů

A. Stavba a funkce hladkého, srdečního a kosterního svalu

Stavba a funkce	hladký sval	srdeční sval (příčně pruhovaný)	kosterní sval (příčně pruhovaný)
motorická ploténka	žádná	žádná	ano
vlákna	fuziformní, krátká (max. 0,2 mm)	větvená	cylindrická, dlouhá (max. 15 cm)
mitochondrie	nečetné	četné	nečetné (v závislosti na typu svalu)
buněčné jádro/vlákno	1	1	četná
sarkomera	žádná	ano, délka max. 2,6 μm	ano, délka max. 3,65 μm
elektrické spřažení	částečně (jednotkový typ)	ano (funkční syncytium)	ne
sarkoplazmatické retikulum	málo vyvinuté	přiměřeně vyvinuté	silně vyvinuté
Ca ²⁺ -„spínač“	kalmodulin/kaldesmon	troponin	troponin
pacemaker	zčásti spontánně rytmicky činný (1 s ⁻¹ -1h ⁻¹)	ano (sinoatriální uzel asi 1 s ⁻¹)	ne (nutný nervový podnět)
odpověď na podnět	změna tonu nebo frekvence rytmu	„vše nebo nic“	odstupňovaná
tetanizovatelný	ano	ne	ano
pracovní rozsah	křivka délka/síla je proměnlivá	na vzestupu křivky síla/délka (viz tab. 2.15 E)	v maximu křivky síla/délka (viz tab. 2.15 E)

odpověď na podnět

potenciál —
napětí svalu —

